

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет

Кафедра всесвітньої історії

**НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ
ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ РДГУ**

(до 10-річчя її утворення)

**Збірник праць професорсько-викладацького складу
кафедри всесвітньої історії РДГУ**

Випуск 3

Рівне – 2009

ББК 74.58 (4 Укр.)
Н 34
УДК [378:001]:94(100)

*Друкується за рішенням кафедри всесвітньої історії,
протокол № 2 від 15 вересня 2009 року.*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

1. **Постоловський Р.М.** – кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії, ректор РДГУ (головний редактор);
2. **Гон М.М.** – доктор політичних наук, професор кафедри всесвітньої історії, завідувач кафедри політичних наук РДГУ;
3. **Савчук П.О.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії РДГУ;
4. **Десятничук І.О.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії РДГУ;
5. **Шеретюк В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, декан історико-соціологічного факультету РДГУ.

Відповідальний за випуск: Савчук П.О.

Н 34   Наукова діяльність викладачів кафедри всесвітньої історії РДГУ (до 10-річчя її утворення): Збірник праць професорсько-викладацького складу кафедри всесвітньої історії РДГУ. – Вип.3. – Рівне: РДГУ. – 63 с.

ББК 74.58 (4 Укр.)
УДК [378:001]:94(100)

ЗМІСТ

Десять років кафедри всесвітньої історії: здобутки і перспективи	4
Списки праць:	
<i>Постоловського Р.М.</i>	14
<i>Гона М.М.</i>	22
<i>Савчука П.О.</i>	34
<i>Жилюка С.І.</i>	39
<i>Сєєрової О.В.</i>	42
<i>Кукурудзи А.Р.</i>	44
<i>Десятничука І.О.</i>	46
<i>Слесаренка А.В.</i>	53
<i>Мельничука П.У.</i>	56
<i>Мартинчук І.І.</i>	57
<i>Ворон О.П.</i>	59
<i>Сидорука В.Й.</i>	61
<i>Цятка В.М.</i>	63

ДЕСЯТЬ РОКІВ КАФЕДРИ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ: ЗДОБУТКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Кафедра всесвітньої історії заснована 25 жовтня 1999 року.

Завідувач кафедри з дня заснування – член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, заслужений діяч науки і техніки України, професор, ректор РДГУ Постоловський Руслан Михайлович.

Кафедра всесвітньої історії здійснює підготовку спеціалістів на п'яти факультетах. На історико-соціологічному факультеті готує фахівців за напрямками „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія”, спеціальність 7.010103 та „Магістр” 8.010103, галузь знань 0203 „Гуманітарні науки”. Напрямок підготовки – 6.020302 „Історія”. Крім того, викладачі кафедри працюють на факультетах: післядипломної освіти, української філології, документальних комунікацій та менеджменту, художньо-педагогічному (на стаціонарі та на заочному відділенні цих факультетів).

У 2009-2010 н. р. на кафедрі працює 10 штатних викладачів, в т.ч. два професори, 6 кандидатів наук, 5 доцентів, один старший викладач, 2 викладачі. Якісний склад кафедри складає 70 %. При кафедрі працює аспірантура, в якій зараз навчається 8 аспірантів, керівництво якими здійснюють професори Постоловський Р.М., Гон М.М., доцент Савчук П.О. Працює два семінари: науковий і методичний. Професорсько-викладацький склад бере участь у громадській роботі області, міста, вузу, підтримує зв'язок із низкою наукових установ, вузів держави.

За останні п'ять років кафедра має 404 публікації загальним обсягом 464, 54 д.а., у т.ч. за 2008 рік – 163 публікації обсягом 144, 64 д.а.

Кафедра стала переможцем в університетському конкурсі на кращі показники в науковій роботі, нагороджена кубком, а проф.Постоловський Р.М. – грамотою і пам'ятним знаком. У різних номінаціях переможцями були професор Постоловський Р.М., доценти Кукурудза А.Р., Савчук П.О.

Кафедра всесвітньої історії надає допомогу викладачам історії кількох навчальних закладів міста й області.

Професорсько-викладацький склад кафедри забезпечує читання 23 дисциплін на різних факультетах університету. Предмети забезпечені методичною і навчальною літературою. Лише в 2008-2009 навчальному році видано 25 навчально-методичних матеріалів, проводиться робота зі створення електронного варіанту методичного забезпечення студентів. У навчальний процес впроваджуються інноваційні методи навчання, Болонська система освіти.

При кафедрі працює „Школа історії слов'янських народів” під керівництвом професора Постолювського Р.М., на основі якої проводяться наукові конференції „Слов'янські народи в історичному процесі: генеза проблеми”, видано три наукові збірники. З цієї проблеми розроблена тематика магістерських, дипломних, бакалаврських, курсових робіт.

Протягом лише двох останніх років на кафедрі під керівництвом вчених кафедри захищено 104 бакалаврських, дипломних, магістерських робіт із актуальної тематики всесвітньої історії. Цілеспрямовано працюють зі студентами в галузі наукової роботи професори Постолювський Р.М., Гон М.М., доценти Савчук П.О., Северова О.В., Кукурудза А.Р. та ін.

У зв'язку з переходом університету на кредитно-модульну систему навчання викладачі склали у відповідності з „Положенням про рейтингову систему оцінювання знань студентів РДГУ”, яке було затверджене вченою радою університету у березні 2004 року, свої Положення про рейтингово-модульну систему оцінювання знань і вмінь студентів із курсів, які читають. Регулярно проводяться ректорські контрольні роботи на різних курсах історико-соціологічного факультету. Якісна успішність складає 62-87 %. Постійно оновлюються пакети комплексних контрольних робіт.

У 2009 році історико-соціологічний факультет пройшов акредитацію. Професорсько-викладацький склад кафедри провів ККР з фундаментальних дисциплін на різних курсах, підсумки показали високий рівень знань студентів.

Протягом останніх років видано 45 навчально-методичних посібників, рекомендацій, розробок. Окремими брошурами видано програми курсів, робочі програми зі списками літератури, планами семінарських занять, тестовими завданнями.

За 10 років існування кафедри тут захищено дві докторські дисертації (Жилюк С.І., Гон М.М.), 5 кандидатських (Десятничук І.О., Слесаренко А.В., Олексієвець Т.І., Ворон О.П., Кукурудза А.Р.), а також обговорено 9 дисертаційних досліджень.

Член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії, заслужений діяч науки і техніки України, кандидат історичних наук, професор **Постолювський Руслан Михайлович** постійно проводить багатопланову наукову роботу за низкою напрямів, здійснює керівництво науково-дослідницькою роботою аспірантів. Протягом п'яти років керував роботою 6 аспірантів, зараз – 4 аспірантів. Веде наполегливу роботу з підбору тематики наукових досліджень, підготовки публікацій та виступів аспірантів на науково-теоретичних конференціях різних рівнів, керує підготовкою і написанням бакалаврських, дипломних і магістерських робіт.

Протягом 2004-2009 рр. професор Постолювський Р.М. опублікував 35 праць обсягом 137,45 д.а., всього він опублікував 97 праць обсягом 500 д.а. Серед них – 5 навчальних підручників та посібників з грифом Міністерства освіти України, кілька монографій, довідників, численні наукові статті, тези міжнародних, регіональних, університетських, науково-практичних конференцій. Він працює над науковим дослідженням „Демократичні традиції в історії Чехословаччини 1918-1939 рр.” Із цієї теми опублікував низку статей такого спрямування: Чехословаччина в 60-ті роки ХХ ст.; встановлення тоталітарних режимів у країнах Центральної та Південно-Східної Європи; еволюція Чехословацької демократії та її традиції крізь призму чеської, словацької та зарубіжної історіографії; еволюція чеських національно-демократичних ідей; демократичні імперативи „Оксамитової революції”; національно-демократичні традиції чеського народу в історичній пам'яті суспільства та ін. У своїх дослідженнях проф. Постолювський Р.М. торкається різних історичних періодів розвитку чеської демократії: вплив епохи Карла IV на генезу демократичних традицій у Чехії, становлення демократичних традицій в цю епоху, роль гуситського руху у формуванні демократичних традицій у чеських землях. У подальшому він піднімає проблему еволюції чеських національно-демократичних ідей Я.Коменського, Ф.Палацького, М.Масарика. В науковій діяльності знайшли відображення проблеми другої половини ХХ ст.: встановлення тоталітарних режимів у країнах Центральної та Південно-Східної Європи; Чехословаччина у 70-ті – 80-ті роки та ін.

Не залишилися поза увагою вченого і поточні проблеми сучасності, розвиток сучасної вищої школи, університету, такі як проблеми розвитку творчого мислення при підготовці інформаційних аналітиків-міжнародників, слов'янство в системі гуманітарних знань. Щодо вищої школи, то піднято проблему вступних випробувань до магістратури РДГУ, проблеми підготовки вчителя в умовах університету, формування краєзнавчих студій у сучасну епоху.

Крім того, з групою вчених ним розроблялися проблеми державної політики в надкористуванні в Україні, стан і основні напрямки її реформування, наукові основи комплексного освоєння надр, вдосконалення системи надкористування в державі та ін.

Широкий діапазон наукових інтересів дає можливість охопити різні періоди історичного розвитку та підняти ряд проблемних питань з розвитку педагогічної справи, організації навчання і виховання студентської молоді, підготовки кадрів молодих вчених.

Як завідувач кафедри всесвітньої історії він постійно проводить цілеспрямовану організаційно-виховну роботу. На засідання кафедри

виносяться актуальні проблеми навчальної, методичної, наукової, виховної роботи, кадрові питання.

Професор Постоловський Р.М. бере участь у виданні ряду наукових збірників, в т.ч. „Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії”, „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми” та ін., є членом редколегій наукових видань країни.

Як ректор університету приділяє увагу зміцненню соціально-побутової бази університету, діяльності гуртожитків та інших підрозділів вузу.

Обраний депутатом обласної ради, є головою вченої ради університету, членом кількох вчених рад вузів, підтримує зв'язки з політичними партіями, громадськими організаціями, органами місцевої влади, МОН України.

На високому науково-методичному рівні проводить навчальний процес, науково-дослідницьку роботу доктор політичних наук, професор **Гон Максим Мойсейович**. Після закінчення Івано-Франківського державного педагогічного інституту в 1990 році працював вчителем історії і суспільствознавства, в 1998 році захистив кандидатську дисертацію, а в 2007 – докторську дисертацію. З часу роботи в Рівненському державному гуманітарному університеті (1.09.2001 р.) читає низку фахових дисциплін спецкурсів на злободенні проблеми сучасності.

Заняття проходять активно, постійно використовуються інноваційні методи навчання. Проблемні лекції, модульно-рейтинговий контроль за знаннями студентів дають позитивні результати.

Професор Гон М.М. домагається від студентів усвідомленого ставлення до історії, розуміння історичного пізнання і історичного процесу, намагається прищепити студентам загальноосвітню ерудицію, вміння відстоювати власну точку зору на складні суспільні явища, процеси минулого і сучасного.

Широка палітра наукових досліджень студентів, які готують наукові роботи під керівництвом професора, зокрема: „Нацизм як феномен масової свідомості”, „Гетто у механізмі етноциду євреїв часів Другої світової війни”, „Тактика і стратегія національно-визвольного руху в Західній Україні та Індії 1918-1939 рр.: порівняльний аналіз”, „Реформи Мустафи Кемаля Ататюрка: моделювання стратегій трансформацій ісламського суспільства”, „Військовополонені та переміщені особи в час Другої світової війни: проблема прав та свобод людини” та ін.

Вагомий особистий науковий доробок професора Гона М.М. Це монографії, навчальні посібники, наукові статті, методичні рекомендації і поради. Добрий відгук серед широкого загалу знайшла

монографія „Із кривдою на самоті. Українсько-єврейські взаємини на західноукраїнських землях у складі Польщі (1935-1939 рр.)”. Монографія. – Рівне: Волинські обереги, 2005. – 192 с. Це була перша спроба в сучасній українській історіографії комплексного дослідження українсько-єврейських взаємин у Західній Україні.

Щодо навчальної літератури, то слід назвати посібники для студентів „Новітня історія країн Азії другої половини ХХ ст.” – Рівне, 2000. – 112 с. „Геноциди першої половини ХХ ст.: порівняльний аналіз”. – Івано-Франківськ: Лілея-Н, 2009. – 180 с..

Діапазон історико-політичних інтересів професора Гона М.М. досить широкий: проблеми національного питання, українсько-польські взаємовідносини в 20-ті роки ХХ ст., українсько-єврейські взаємини, держава і етнічні меншини, політична культура міжетнічних взаємин та ін.

Слід підкреслити, що доктор політичних наук, професор Гон М.М. друкується в цілій низці провідних видавництв держави і зарубіжжя, брав участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських науково-теоретичних конференціях. Усього має понад 100 наукових публікацій.

Доцент **Савчук Петро Оксентійович** у вересні 1979 року перейшов на педагогічну діяльність до Рівненського державного інституту культури, який відкрився в м. Рівне. Він продовжує дослідження проблем Другої світової війни, бере участь у низці науково-теоретичних конференцій різного рівня.

Вагомі дослідження опубліковані автором у наукових записках Рівненського державного гуманітарного університету „Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії” та науковому збірнику РІС КСУ „Слов’янський вісник” з проблем Великої Вітчизняної війни на різних періодах її ходу, наприклад: „Партійні організації на чолі захисту Батьківщини”, „Боротьба трудових колективів за випуск промислової продукції (1944-1945 рр.)”, „Народне ополчення у роки Великої Вітчизняної війни”, „Відбудова промислових підприємств України (1944-1945 рр.)” та ін.

Доц. Савчук П.О. досліджує також і краєзнавчі проблеми. Належне місце в такому напрямку займає місто Дубно, насамперед його історія. Окремі періоди розвитку міста відображено у статтях, тезах на міжнародних, регіональних, вузівських конференціях.

З нових концептуальних позицій розкрито історію міста в період фашистської окупації в брошурі „Дубно в роки Великої Вітчизняної війни”, виданій у 1999 році. Цілий комплекс питань розвитку міста, краю подав Савчук П.О. в історичній монографії „Дубенський форт” – Рівне: „Ліста”, 2001. – 288 стор. з іл., це вагомий внесок у дослідження краю як за обсягом, так і за піднятими проблемами.

Цікавить автора і релігійна тематика, пов'язана із містом. В окремих його статтях йде мова про різні аспекти церковного життя – роль церкви у розвитку освіти, становлення та розвиток господарства, діяльність священнослужителів. З цієї проблеми видано історичний нарис „Дубенська Георгіївська церква на Сурмичах” (2000 рік), де є цікаві матеріали про розвиток м. Дубно, сіл Гірники, Злинець, Здовбиця, „Дубенський Хрестовоздвиженський монастир”, „Дубенський Спасо-Преображенський монастир і церква”.

Слід підкреслити ще один важливий бік діяльності доцента Савчука П.О.: він постійно працює із молодими дослідниками. Під його керівництвом підготовлено і захищено десятки бакалаврських, дипломних, магістерських робіт з актуальних тем розвитку історичної науки, історичного краєзнавства, які з успіхом можна використати в навчально-виховному процесі, у подальшому дослідженні піднятих питань. Деякі теми дослідження студентів опубліковані в наукових збірниках, зокрема в університетському „Історія очима молодих дослідників”.

Протягом останніх років керує дослідницькою роботою аспірантів і здобувачів кафедри. На основі цієї роботи вони беруть участь у наукових, міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських, кафедральних конференціях.

Доцент Савчук П.О. є членом редколегій ряду наукових видань, відповідальним за випуск наукових збірників, упорядником тощо.

Всього у Савчука П.О. нараховується понад 270 науково-методичних праць.

Працюючи на кафедрі з 2001 року, кандидат історичних наук **Жилюк Сергій Іванович** вніс значний вклад у дослідження різних аспектів діяльності православної церкви в Україні.

В його науковому доробку є три монографії:

„Російська церква на Волині (1794-1917 рр.)”.– Житомир: Журфонд, 1996.– 174 с.; „Без апологетики. Витоки оновлення православної церкви в Україні”. – Житомир: Полісся, 2000. – 164 с.; „Обновленська церква на Україні (1922-1928 рр.)”.– Рівне РДГУ, 2002. – 384 с.;

дві книги:

„Монастирі Волині” – Житомир, 1996. – 64 с. та „Червоний терор проти духовенства і віруючих на Східній Волині (Житомирщині) у 20-х – 30-х роках ХХ ст.” – Рівне: Волинські обереги, 2003. – 152 с., ряд наукових статей, тез конференцій міжнародних, всеукраїнських, регіональних тощо.

Захистив у 2005 році докторську дисертацію на тему: „Ідейні засади православного оновлення та практична діяльність Всеукраїнської православної автокефальної синодальної церкви.

Доктор історичних наук Жилюк С.І. зараз працює в Національному університеті „Острозька академія” на посаді професора, завідувача кафедри релігієзнавства.

Науково-методичний доробок доцента **Сєвєрової Ольги Владиславівни** на даний період складає 32 науково-методичні видання. Вона у своїх дослідженнях торкається проблем розвитку сучасної цивілізації, які розробляються спільно зі старшим викладачем кафедри філософії Гур'яною І.Е. Центральне місце в її наукових дослідженнях займають питання становлення і розвитку декабристського руху: „Правове становище декабристів”, „Декабристи на каторзі – нові підходи та погляди”, „Просвітницька діяльність декабристів у Сибіру”, „Декабристські артілі у Сибіру”, а також повідомлення про сучасні концепції декабризму та ін.

Належне місце займають у її дослідженнях питання історії східних слов'ян: проблеми міжетнічних взаємовідносин у теоріях російських істориків-емігрантів міжвоєнного періоду, московське православ'я в імперському контексті, самозванство як феномен російської історії XVII ст.

З історії східних слов'ян нею розроблено ряд навчально-методичних посібників і рекомендацій: навчальні, робочі програми, списки наукової літератури, розробки форм, контролю за навчальним процесом, розробки із впровадження в навчальний процес кредитно-модульної системи.

Останнім часом у науково-дослідницьку роботу кафедри всесвітньої історії вагомий внесок зробили молоді кандидати історичних наук **Кукурудза Андрій Ростиславович**, **Десятничук Ігор Олексійович**, **Слесаренко Андрій В'ячеславович**. Поряд із навчально-педагогічним процесом, до якого вони долучили цілий ряд методичних розробок, рекомендацій, успішно працюють у науковому плані.

Після захисту кандидатської дисертації доцент **Кукурудза А.Р.** видав монографію „Демократизація православ'я в 20-х рр. XX ст. (український контекст)”. Наполегливо працює над релігійною, воєнно-історичною тематикою. Йому належать дослідження з життя православ'я на Волині, проблем в українському автокефальному русі, трансформації органів влади та церковного управління в житті православної церкви 20-х років XX ст., собороправних механізмів у територіальній структурі Обновленської церкви.

Широкий аспект зв'язків доцента Кукурудзи А.Р. із вузами держави. Тісні зв'язки налагоджено з Національним університетом „Острозька академія”, де захищено дисертацію, тут видано в місцевому видавництві у наукових записках університету такі статті, як

„Становище Буковинської митрополії наприкінці XIX – на початку XX ст.”, „Демократичні тенденції в українському православному житті 20-х років XX ст.” Він публікує свої праці в Львові, Вінниці, Луцьку, Сумах, Полтаві, Києві. Найбільше публікацій вийшли в світ у видавництві РДГУ – 28 із всіх 48 друкованих праць.

Цікаві в науковому плані дослідження історії Чехословаччини зробив кандидат історичних наук, доцент **Десятничук І.О.** Вони торкаються малодосліджених проблем Чехословаччини. Зокрема, чимала кількість публікацій належить до питання „Празької весни”. Це й роль творчої інтелігенції як провісника подій 1968 року, відновлення соціал-демократичної партії країни, концепція громадянського суспільства, кадрова політика компартій, активізація церкви та релігійного життя, внутрішньополітичний аспект підтримки безпеки Чехословаччини та ін.

За період викладацької роботи ним видано 7 методичних матеріалів, які стосуються історії південних і західних слов'ян.

Кандидат історичних наук, старший викладач **Слесаренко А.В.** значну частину наукових робіт присвятив історії Чехословаччини. Він досліджує анти тоталітарний опозиційний рух у Чехословаччині, становлення та розвиток соціалістичної опозиції в Словаччині, самвидав як складову частину „паралельної культури” в країні, діяльність ліворадикальної організації „Рух революційної молоді”, дисидентський та правозахисний рух у 70-х – 80-х роках у Чехословаччині. Крім того, цій країні присвячено ще ряд публікацій, у яких знайшли своє відображення невідомі дотепер сторінки суспільно-політичного життя країни.

В дослідженнях викладача знайшло відображення і життя України, в т.ч. „Україна в субрегіональних транскордонних об'єднаннях”, „Українсько-словацьке співробітництво в рамках єврорегіону „Карпати””.

Як викладач Слесаренко А.В. багато уваги приділяє навчально-методичній діяльності. Читає фундаментальний історичний курс „Історія Стародавнього світу”, кілька інших дисциплін та спецкурс. Усе забезпечено методичною та навчальною літературою.

Науково-педагогічна діяльність кандидата історичних наук, доцента **Мельничука Петра Ульяновича** насичена вагомими досягненнями у розробці методичних посібників, рекомендацій, матеріалів, зокрема рекомендації з підготовки курсових, бакалаврських, магістерських робіт, де детально розроблена методика їх написання і захисту. Протягом існування кафедри всесвітньої історії доцент Мельничук П.У. веде кафедральний методичний семінар, на якому розглянуто ряд актуальних інноваційних питань, пов'язаних із

запровадженням Болонського процесу в університеті. За період діяльності РДГУ ним опубліковано брошуру на допомогу вчителям історії „Студенти України на фронтах Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр.”, „Буремний 1918 рік на Волині (до 90-річчя Української держави (УР) П.Скоропадського)”.

Написані ним навчальні програми з архівної практики, з курсу „Архівознавства” за вимогами кредитно-модульної системи висвітлюють важливі питання ролі архівів у науково-дослідній роботі.

Свою лепту в науково-педагогічну діяльність кафедри вносять викладачі **Мартинчук Інна Іванівна** та **Ворон Олена Петрівна**. Поряд із навчально-виховною роботою вони займаються дисертаційними дослідженнями з історії Чехії і Словаччини. З цих проблем опубліковано ряд статей, тез, повідомлень. Так, викладач **Мартинчук І.І.** нараховує у своєму доробку 22 роботи, серед яких проблеми розвитку Словаччини: „Словаччина – член Європейського Союзу: особливості процесу вступу”, „Вишеградська четвірка як приклад регіоналізації Європи”, „Основні аспекти внутрішньої політики Словацької Республіки в 1993-1998 рр.”, „Основні напрями політичної діяльності Р.Шустера” та ін. Цікавий доробок складають дослідження Словаччини з іншими країнами, в т.ч. „Українсько-словацьке співробітництво в рамках євро регіону „Карпати” (90-ті роки ХХ ст.)”, „Україна та Словаччина в геополітичному просторі Центрально-Східної Європи”, „Словацько-російські відносини 1993-2004 рр. у контексті інтеграційних процесів у Європі”.

Певний доробок складають науково-методичні праці викладача. Так, підготовлена „Робоча програма з історії країн Азії, Африки та Латинської Америки (середні віки)”, „Спеціальні історичні дисципліни (робоча програма)”, „Методика застосування комп’ютерних технологій. Навчальна програма курсу” та ін.

Викладач **Ворон О.П.** активно досліджує питання діяльності Чеської Республіки. На її рахунку статті, тези з цієї тематики. Вони охоплюють різнобічні проблеми держави: „Чехословацький робітничий революційний рух у період його подальшого підйому (1919-1923 рр.)”, „Динаміка розвитку спілкової активності у ЧСР”, „Польська і німецька нацменшини у внутрішньополітичному житті міжвоєнної Чехословаччини”, „Сокольський рух у період існування Чехословацької Республіки” та ін. У дослідницькій діяльності Ворон О.П. знайшли відображення також питання розвитку громадських організацій та спілок, суспільно-політична діяльність жінок католицьких організацій. Вона бере участь у науково-теоретичних конференціях, опублікувала тези у наукових збірниках РДГУ та ін. виданнях.

Кандидат історичних наук **Сидорук Валерій Йосипович** працював у Рівненському інституті культури, згодом на кафедрі всесвітньої історії РДГУ на посаді доцента, професора кафедри. Будучи журналістом, публікувався у різних виданнях, а після захисту кандидатської дисертації у 1985 році ґрунтовно займався науковим дослідженням з проблем історії України, Польщі, релігієзнавства.

У його доробку ряд серйозних досліджень з історії преси, історії релігії і вільнодумства. Має понад 100 наукових і методичних праць. Лауреат вузівських премій ім. Миколи Костомарова, ім. Мелетія Смотрицького, премії „Золоте перо” Національної спілки журналістів України, нині академік Європейської академії проблем людини, шеф-редактор Європейської енциклопедії „Духовність”.

Значний досвід дослідницької роботи на рахунку старшого викладача **Цятка Володимира Миколайовича**. Працюючи в Луцькому педагогічному інституті, Рівненському інституті культури, а згодом у РДГУ опублікував ряд ґрунтовних праць, статей з історії України, Польщі. Є одним із авторів хрестоматії історії України, написав монографію про східні креси Польщі та низку статей із актуальних проблем сучасності.

Належну роботу в діяльності кафедри проводять старші лаборанти Кревська Ганна Андріївна і Писарець Світлана Миколаївна.

Протягом років вони здійснюють контроль за проведенням навчально-виховного процесу, виконанням педагогічного навантаження, ведуть діловодство кафедри. Допомагають студентам, магістрам у підборі тем для наукових досліджень, копітку роботу ведуть до підготовки засідань кафедри, обробляють документи, оформляють протоколи. Постійно організують виставки нових наукових і методичних праць професорсько-викладацького складу кафедри, підтримують зв'язок між кафедрою і деканатами.

Кафедра всесвітньої історії як центр навчально-виховної роботи цілеспрямовано працює над удосконаленням навчально-виховного та науково-дослідницького процесів, активізацією інноваційних методів роботи та актуалізацією досліджень професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів.

***Постоловський Р.М.**, член-кореспондент
Міжнародної слов'янської академії наук,
заслужений діяч науки і техніки України,
професор*

***Савчук П.О.**, кандидат історичних наук,
доцент*

**Список праць
кандидата історичних наук, професора
ПОСТОЛОВСЬКОГО Руслана Михайловича
за 1999-2009 рр.**

1. Чехословаччина в 60-ті роки. „Празька весна” 1968 року. Чехословаччина в 70-80-ті роки. – В кн.: Черній А.І., Черній В.А. Історія південних і західних слов’ян. Підручник для вузів. Рівне, 1999. – С.384-397. (Гриф МО України).
2. Економічний розвиток Чеських земель в складі Габсбурзької імперії // Наукові праці Кам’янець-Подільського державного педагогічного університету. Історичні науки. Т.ІІ (IV). – Кам’янець-Подільськ, 1999.
3. Нові обрії краєзнавчих студій // Волинські дзвони, вип.3. – Рівне, 1999.
4. Світ на зламі епох: Історія кінця ХІХ – середини ХХ ст. Навчальний посібник. – К.: НМЦВО, 2000. – 240 с. (співавтори Троян С.С., Федорчак В.Ф.)
5. Історія. Навчально-методичний посібник для вчителів і абітурієнтів. – Рівне, 2000. (співавтори Галун Н.Г., Гайбонюк В.Д.)
6. Встановлення тоталітарних режимів у країнах Центральної та Південно-Східної Європи (1944-1953). Хрестоматія для студентів історичних факультетів вузів України. – Харків: Бізнес інформ, 2000. – 470 с. (співавтори Є.П.Пугач, С.Ю.Страшнюк).
7. Роль гуситського руху у формуванні демократичних традицій у Чеських землях // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Випуск 1. Частина ІІ. – Рівне, 2000. – С.170-180.
8. Принципи концепції комплексного освоєння надр Рівненської області // Вісник Рівненського державного технічного університету. Зб.наук. праць. Випуск 1 (3). – Рівне, 2000.
9. Еволюція чехословацької демократії та її традицій крізь призму чеської, словацької та зарубіжної історіографії // Вісник Київського інституту „Слов’янський університет”. – К., 2000. – С.19-31.
10. Духовність у традиціях освіти // Роль християнства в утвердженні освіти. Науки та мистецтва: історія, уроки, перспективи. Науковий збірник. – Рівне, 2000. – С.3-7.
11. Державна політика надрокористування в Україні, стан і основні напрямки її реформування // Вісник Рівненського державного технічного університету. Зб.наук. праць. Випуск 3 (5). – Рівне, 2000. – С. 3-9.
12. Классификация систем гидравлических методов опробования и разработки // Вісник Рівненського державного технічного

- університету. Зб. наук. праць. Випуск 5 (7). – Рівне, 2000. – С. 122-130. (співавтори Черней Э.И., Маланчук З.Р.)
13. Научные основы недропользования в Украине. Законодательство, техника и технологии комплексного освоения недр. – Рівне, 2000. – 344 с. (співавтори Черней Э.И., Маланчук З.Р.)
  14. Історія середніх віків: Програма та рекомендації на допомогу самостійній роботі студентів стаціонарної та заочної форми навчання. – Рівне, 2001. – 40 с. (співавтори Сидорук В.Й., Жилук С.І.)
  15. Історія південних і західних слов'ян. Програма і методичні рекомендації на допомогу самостійній роботі студентів усіх форм навчання факультету укр. філології (спеціальність: укр. мова, література, історія). – Рівне, 2001. – 49 с. (співавтори Сидорук В.Й., Герасимчик І.В.)
  16. Україна – НАТО: проблема інтеграції // Україна – НАТО: стратегічне партнерство. Випуск 5. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Луцьк: Настир'я, 2001. – С. 264-271. (співавтори Шелюк Л.О., Кралюк П.М.)
  17. Політологія. Програма для вищих аграрних закладів освіти III-IV рівнів акредитації. – К.: Аграрна освіта, 2001. – 31 с. (співавтори Яремченко Б.П., Байрак І.Р., Грабовський О.В.)
  18. Проблема чехословацької демократії та її традицій крізь призму чеської, словацької, зарубіжної історіографії // Вісник Київського інституту „Слов'янський університет”. – Вісник КІСУ. Випуск 12. – Київ, 2001. 0,6 д.а.
  19. Наукові основи комплексного освоєння надр України. – Рівне, 2001. – 240 с. (співавтор Е.І.Черней).
  20. Проблемы государственного регулирования системы недропользования в Украине. – Рівне, 2001. – 166 с. (співавтори Э.И.Черней, А.Д.Калько).
  21. Вдосконалення системи надрокористування в Україні. – Рівне, 2001. – 72 с. (співавтори Е.І.Черней, А.Д.Калько).
  22. Золото. – Рівне, 2001. – 135 с. (співавтори Е.І.Черней, А.Д.Калько).
  23. Платина. – Рівне, 2001. – 84 с. (співавтори Е.І.Черней, А.Д.Калько).
  24. Уран. – Рівне, 2001. – 150 с. (співавтори Е.І.Черней, А.Д.Калько).
  25. Алмаз. – Рівне, 2001. – 104 с. (співавтори Е.І.Черней, А.Д.Калько).
  26. Научные основы комплексного освоения недр. – В 2-х томах. – Том I. – Рівне, 2002, – 860 с. (співавтори Э.И.Черней, Н.П.Сорока).
  27. Научные основы комплексного освоения недр. – В 2-х томах. – Том II. – Рівне, 2002, – 764 с. (співавтори Э.И.Черней, Н.П.Сорока).

28. Драгоценные минералы. – Рівне: РІС КІСУ, 2002. – 464 с. (співавтори Э.И.Черней, Н.П.Сорока).
29. Короткий довідник з комплексного країнознавства (Методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії). – 2-ге видання. – Київ, 2002. – 256 с. (співавтори Будз М.Д., Троян С.С., Мартинюк В.О.).
30. Перший гуманітарний // Рівне 720: від давнини до сучасності. – Рівне: Волинські обереги, 2003.
31. Проблеми професійної підготовки вчителя в умовах університету // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Збірник наукових праць. Наукові записки РДГУ. Вип.26. – Рівне: РДГУ, 2003. – С.4-5.
32. Закономерность снижения радиоактивности техногенных формаций при бактериальном выщелачивании урана. – Рівне: Волинські обереги, 2004. – 572 с. (співавтори Черней Э.И., Сорока Н.П., Тулуб С.Б., Булат А.Ф., Садовенко И.А., Калько А.Д., Петривский Я.Б., Постоловский С.Р., Шелюк Л.А., Черней О.Э.).
33. Теоретичні основи гідроелеваторного підйому. Вісник РДТУ. Збірник наукових праць. Випуск. 3(5). – Рівне, 2000. 0,3/0,15 д.а. (співавтори Черней Е.І., Маланчук З.Р.).
34. Чеська політична демократична традиція: формування історичних компонентів під час правління Карла IV // Слов'янський вісник. Наук. зб. – Вип.3. – Серія „Історичні науки”. – Рівне, 2004. – С.6-13.
35. Інформаційні аналітики-міжнародники: проблеми розвитку творчого мислення // Слов'янський вісник. Зб. наук. праць. – Серія „Історичні науки”. – Вип.4. – Рівне, 2004. – С.222-228.
36. Еволюція чеських національно-демократичних ідей (Я.Коменський, Ф.Палацький, Т.Масарик) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Вип.3. – Рівне, 2004. – С.117-120.
37. Програма державного екзамену із історії з методикою викладання. Для спеціальності 7.010103 „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія”. – Частина 2: Всесвітня історія. – Рівне: РДГУ, 2004. – 22 с. (співавтор Савчук П.О.).
38. Відкрите суспільство крізь призму сучасної інформаційно-комунікативної системи / Рецензія на: Тихомирова Є.Б. PR – формування відкритого суспільства: Монографія. – К.: Наша культура і наука, 2003. – 197 с. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Вип.4. – Рівне, 2005. – С.240.
39. Становлення демократичних традицій у Чехії: історичний зріз на фоні епохи Карла IV // Актуальні проблеми вітчизняної та

- всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Вип.4. – Рівне, 2005. – С.62-65.
40. Історична еволюція чехословацької демократії: постановка проблеми в історіографічному контексті // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Вип.5. – Рівне, 2005. – С.191-194.
  41. Інтерпретація Т.Г. Масариком чеських національних демократичних традицій як основи національної ідеології. Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Збірник наукових праць. – Рівне, 2001. 0,5 д.а.
  42. Привітання з нагоди 10-річчя утворення історико-соціологічного факультету // Форпост історичної науки і освіти західноукраїнського регіону. Матеріали до 10-річчя утворення історико-соціологічного факультету РДГУ. – Рівне, 2005. – С.1.
  43. Формування історичних компонентів традиційного базису чеської демократичної політичної свідомості в період Середньовіччя. Слов'янський вісник. Науковий збірник. Випуск 2.- Рівне, 2001. 0,5 д.а.
  44. Техніка і технології комплексного освоєння надр. РІС КСУ. – Рівне, 2002. 10 д.а. (співавтори Черней Е.І. Калько А.Д.).
  45. Формування традицій демократичної ідеології громадянського суспільства в Чеських землях в ХІХ- початку ХХ ст. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2004. – Т.13. 1 д.а.
  46. Перша віха на скрижалях історії // Слов'янський вісник. Збірник наукових праць. – Вип.5. – Серія „Історичні науки”. – Рівне, 2005. – С.4-7.
  47. Научные основы охраны недр. – Рівне: ППДМ, 2006. – 476 с.
  48. Вплив епохи Карла ІV на генезу демократичних традицій у Чехії // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ: Збірник наукових праць. – Випуск 10. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.112-115.
  49. Демократичні основи відродження Чехословацької держави в 1944-1945 рр. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Випуск 9. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.195-204.
  50. Демократичні імперативи „Оксамитової” революції // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Випуск 7. – Рівне: РДГУ, 2006. – С. 217-224.
  51. Демократичні засади та принципи відродження Чехословацької держави наприкінці Другої світової війни // Актуальні проблеми

- вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Збірники наукових праць. – Випуск 8. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.147-156.
52. Недрa и недропользование // Регистрация научных открытий в области общественных и гуманитарных наук. Труды Международного научно-практического семинара 26 октября 2004, Санкт-Петербург. – Випуск 1. – Москва, Ровно, 2006. – С.138-150. (співавтори ЧернейЭ.И., КалькоА.Д., Я.Б.Петривский).
  53. Проблемы утилизации ядерного топлива аварийного энергоблока Чернобыльской АЭС // Регистрация научных открытий в области общественных и гуманитарных наук. Труды Международного научно-практического семинара 26 октября 2004 г., Санкт-Петербург. – Випуск 1. – Москва, Ровно, 2006. – С.193-219. (співавтори Черней Э.И., И.А.Садовенко, Я.Б.Петривский, Калько А.Д.).
  54. Закономерность интеграции государств в межгосударственные объединения // Регистрация научных открытий в области общественных и гуманитарных наук. Труды Международного научно-практического семинара 26 октября 2004 г., Санкт-Петербург. – Випуск 1. – Москва-Ровно, 2006. – С.220-262. (співавтори ЧернейЭ.И., И.А.Садовенко, Я.Б.Петривский, Калько А.Д.).
  55. Государственные границы территорий государственных // Регистрация научных открытий в области общественных и гуманитарных наук. Труды Международного научно-практического семинара 26 октября 2004 г., Санкт-Петербург. – Випуск 1. – Москва - Ровно, 2006. – С.116-121. (співавтори Черней Э.И., Постолювский С.Р., Калько А.Д.).
  56. Проблемы комплексного освоения недр // Регистрация научных открытий в области общественных и гуманитарных наук. Труды Международного научно-практического семинара 26 октября 2004 г., Санкт-Петербург. – Випуск 1. – Москва-Ровно, 2006. – С.151-162. (співавтори Черней Э.И., Калько А.Д., Я.Б.Петривский, Постолювский С.Р.).
  57. Проблемы регулирования экономических отношений при комплексном освоении недр // Регистрация научных открытий в области общественных и гуманитарных наук. Труды Международного научно-практического семинара 26 октября 2004 г., Санкт-Петербург. – Випуск 1. – Москва-Ровно, 2006. – С.162-170. (співавтори Черней Э.И., Калько Л.С., Я.Б.Петривский, Постолювский С.Р.).
  58. Закономерность стабилизации температуры горных пород на границах геологических формаций, вмещающих точечные

- термические источники // Уч. пособие для студентов ф-та межд. эконом. отнош. и бизнеса. Серия „Відкриття українських вчених”. – Рівне: Волинські обереги, 2007.–868 с. (співавтори ЧернейЭ.И., СадовенкоИ.А., ПетровскийЯ.Б., КалькоА.Д., ЛустюкН.Г., РудаковД.В., ЧернейО.Э., ПостоловскийС.Р.).
59. Програма вступних випробувань до магістратури РДГУ за спеціальністю 8.010103 „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія” (на основі кваліфікаційного рівня спеціаліст). – Рівне, 2007. – 16 с. (співавтори СавчукП.О., ГайбонюкВ.Д., ГалухаЛ.Ю., Давидюк Р.П., ШеретюкВ.М.).
  60. Навчальна програма курсу „Історія південних і західних слов'ян”. – Рівне, 1999. 2/1 д.а. (співавтор Черній В. А.).
  61. Проблеми розвитку творчого мислення при підготовці інформаційних аналітиків-міжнародників // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Вип.11. –Рівне, 2007. – С.242-246.
  62. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, країни, персоналії. Гриф надано Міністерством освіти України. – Київ, 2000. 5/1,6 д.а. (співавтори Будз М.Д., Троян С.С.).
  63. Історія південних і західних слов'ян. Навчально-методичні матеріали. – Рівне: РДГУ, 2008. – 51 с. (співавтор Десятничук І.О.).
  64. Національно-демократичні традиції чеського народу в історичній пам'яті суспільства // Збірник матеріалів Другої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми” (на основі школи „Історії слов'янських народів”). – Рівне: РДГУ, 2008. С.3-23.
  65. Коротка історична довідка, плани семінарських занять, питання для самостійної роботи, список загальної літератури до курсу „Історія південних і західних слов'ян” для студентів відділення „Всесвітня історія” та інших спеціальностей. – Рівне, 1999. 2,8/ 1,5 д.а. (співавтор Черній В.А.).
  66. Навчальна програма курсу „Історія південних і західних слов'ян” (для студентів факультету міжнародних відносин слов'янських країн, слов'янознавства, міжнародних економічних відносин і бізнесу денної і заочної форм навчання). – Рівне: Волинські обереги, 1999. 2/1 д.а. (співавтор Черній В.А.).
  67. Метод збору, обробки та захист комерційної інформації. Навч. посібник. – Рівне 2002. (співавтори Дейнега О.В., Дейнега І.О., Меремінський М.А., Патора Р., Кімова Л.М.).
  68. Вагомий доробок митця // Заворотній О.Т. П'єси на історичні теми. – Рівне: ВАТ „Рівненська друкарня”, 2008. – С.3-6.

69. Історія південних і західних слов'ян: навчальна програма дисципліни. – Рівне: РДГУ, 2008. – 13 с.
70. Формування чеських національно-демократичних традицій в епоху чеського національного відродження в концепції Альберта Пражанка // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ: Збірник наукових праць. . – Вип. 13. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.172-179.
71. Теорія економіки. Навчальний посібник. – Київ, НМЦВО, 2004. 26,8 д.а. (співавтори Матусевич М.К., Заглинська Л.В., Заглинський А.О., Самборський І.О.).
72. Слов'янознавство в системі гуманітарних знань // Збірник матеріалів Першої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С.5-6.
73. Явище глобально проявляючих геомеханічних та термогідромеханічних змін в гірських породах Світового океану в період землетрусів та розробки родовищ вуглецю. Вісник РДТУ. Випуск 1(8). – Рівне, 2001. 1/0,2 д.а. (співавтори Черней Е.І., Кравець С.В.).
74. Закономерность количественного распределения минералов в техногенных золото – и алмазосодержащих россыпях. Вісник РДТУ. – Рівне, 2001. 2,1/0,7. (соавторы Черней Э.І., Гоциридзе В.В., Кулемина А.А., Ус Б.П., Кравец С.В., Маланчук З.Р., Черней О.Э., Сокил А.М., Кожаев А.И.).
75. Закономерность стабилизации температуры горных пород на границах геологических формаций, вмещающих точечные термические источники. „Научные основы комплексного освоения недр”. Т. 1. – Ровно. 2002. (соавторы Черней Э.И., Тимошенко И.И., Толстоухов А.В., Сорока Н.П., Лустюк Н.Г., Маланчук З.Р., Черней О.Э., Калько А.Д., Петровский Я.Б., Лустюк А.Н.).
76. Свойство месторождений углеводородов. Научная идея. (соавторы Черней Э.И., Кравец С.В., Маланчук З.Р., Черней О.Э.).
77. Закономерная связь между понятиями территория государственная и государственный терроризм . Вісник УДУВГ та ПК. Випуск 3(22). – Рівне, 2003. (соавторы Черней Э. И, Сорока Н.П., Маланчук З.Р., Черней О.Э., Сорока О.Н., Калько А.Д., Постоловский С.Р., Матвеева Е.В.).
78. Закономерность снижения радиоактивности техногенных формаций при бактериальном выщелачивании урана. Вісник УДУВГ та ПК. Випуск 1(25). – Рівне, 2004. (соавторы Черней Э. И, Сорока Н.П., Булат А.Ф., Тулуб С.Б., Садовенко И.А., Калько А.Д., Петровский Я.Б., Постоловский С.Р., Черней О.Э.).

79. Загальний політичний страйк 5-6 листопада 1923 року в Польщі і політика політичних партій // Збірник матеріалів Першої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С.31-45.
80. Вступ до збірника „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми” // Збірник матеріалів Першої науково-практичної міжвузівської конференції. – Рівне: РДГУ, 2007. – С.3-4.
81. Еволюція традицій „неполітичної політики” в діяльності опозиційної демократичної організації „Хартія-77” у Чехословаччині в 1977-1989 рр. // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2008. – Т. 18: на пошану професора В.С.Степанкова. – С.451-460.
82. Конструювання Т.Г.Масариком політичної традиції „гуманної демократії” в контексті формування демократичних засад чехословацького суспільства в 1918-1938 рр. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ: Зб. наук. праць. – Вип. 14. – Рівне: РДГУ, 2008.– С.224-231.
83. Гоголь М.В. як історик // Дубно – Гоголю. Матеріали науково-теоретичної конференції, присвяченої 200-річчю від дня народження М.В.Гоголя. – Луцьк: ВАТ „Волинська обласна друкарня”, 2009. – С.35-41.

**Список праць
доктора політичних наук, професора
ГОНА Максима Мойсейовича
за 1999-2009 рр.**

1. Новітня історія країн Азії другої половини ХХ століття. – Рівне, 2000.
2. Голокост на Рівненщині (документи і матеріали) / Упорядкування та вступні статті М.Гона. – Дніпропетровськ: Центр „Ткума”; Запоріжжя: Прем’єр, 2004. – 120 с.
3. Із кривою на самоті. Українсько-єврейські взаємини на західноукраїнських землях у складі Польщі (1935-1939). Монографія. – Рівне: Волинські обереги, 2005. – 192 с.
4. Особливості міжетнічної взаємодії в контексті політичних процесів на західноукраїнських землях у міжвоєнний період. Монографія. – Рівне: Волинські обереги, 2006. – 431 с.
5. Геноциди першої половини ХХ століття: порівняльний аналіз. Навчальний посібник для студентів історичних спеціальностей вищих навчальних закладів. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2009. – 180 с.
6. Волинський вузол. Українці й поляки між двома світовими війнами // Війна і мир, або „Українці – поляки: брати/вороги, сусіди” / За загальною редакцією Л.Івшиної. Видання перше. – К.: АТЗА „Українська прес-група”, 2004. – С. 396-404.
7. Політика щодо національних меншин ЗУНР, 1918-1923: Ілюстрована історія. – Львів – Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2008. – С. 238-255. (співавтори В.Великочий, І.Монолатій).
8. Історія середніх віків: методичні рекомендації до семінарських занять. – Рівне, 1999. – 52 с.
9. Євреї в ЗУНР: до проблеми викладання міжетнічних взаємин у шкільному курсі історії // Історія в школах України. – 1999. – № 1. – С. 10–14.
10. Внутрішньоміграційні процеси у Східній Галичині в 1929-1933 рр.: причини та наслідки // „Штетл” як феномен єврейської історії. Збірник наукових праць. Матеріали конференції 30 серпня - 3 вересня 1998 р. – Київ, 1999. – С. 145-149
11. Євреї в суспільно-політичних процесах у Східній Галичині 1918-1919 рр. // Українська соборність. Ідея, досвід, проблеми (До 80-річчя Акту Злуки 22 січня 1919 р.). – К., 1999. – С. 205-211.
12. Концептуальні засади шкільної історичної освіти („круглий стіл” на сторінках журналу) // Історія в школах України. – 1999. – № 3. – С. 25-26.

13. Евреи Восточной Галиции в условиях экономического кризиса 1929-1933 гг.: тенденции экономической и общественно-политической жизни // Берасцейскі хранограф. Зборнік навуковых прац. – Выпуск 2. – Брэст, 1999. – С. 34-44.
14. Восточная Галиция межвоенного периода: „двуликий Янус” государственности в истории еврейско-украинских взаимоотношений // Материалы Седьмой Ежегодной Международной Междисциплинарной конференции по иудаике. – М., 2000. – С. 101-106.
15. Євреї в суспільно-політичних процесах у Східній Галичині (липень 1919 – березень 1923 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Збірник наукових праць. – Выпуск 2. – Рівне, 2001. – С. 46-52.
16. Християнство як компонент політичної культури у Галицько-Волинській державі доби Данила Галицького // Християнство в історії України. Збірник наукових праць. – Рівне, 2001. – С. 24-29.
17. Імператив державотворення й українсько-єврейські взаємини в Східній Галичині 1918-1939 рр. // Четвертий міжнародний конгрес українців. Одеса, 26-29 серпня 1999 р. Доповіді та повідомлення. – Одеса-Київ-Львів, 1999. – Ч. II. – С. 325-330.
18. Національне питання в Західній Волині в рецепції часопису „Życie Wołynia” (1924-1925 рр.) // Наукові записки Університету „Острозька Академія”: Історичні науки. – Острог: „Острозька Академія”, 2000. – Вип. 1. – С. 164-176.
19. Дитячий дискурс історії // Історія в школах України. – 2002. – № 2. – С. 19-22.
20. Контroversійність українсько-польського діалогу на Волині (1921-1923 рр.) // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин. Збірник наукових праць. – Київ - Краків, 2002. – С. 74 – 77.
21. Єврейські політичні партії Східної Галичини: генеза та динаміка внутрішніх процесів у 1918-1923 рр. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: В 2-х ч. – Рівне, 2000. – Ч. I. – С. 53-64.
22. Волинь у складі Речі Посполитої // Політика і час. – 2002. – № 6. – С. 77-86.
23. Додаткові вибори 1930 року на Волині: етнополітичний аспект // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. – 2002. – Вип. 17. – С. 46-60.

24. К вопросу о формировании антиеврейских настроений в Западной Вольны накануне Второй мировой войны: практика экономического бойкота // Проблемы Холокоста. – 2002. – Вып. 1. – С. 51-57.
25. Антисемітизм як інструментарій етнічної екзофобії (Волинь, 1921-1939) // Політологічний вісник. Збірник наукових праць. – № 12. – К., 2002. – С. 68-76.
26. Формування антиєврейських настроїв у Західній Україні: польський фактор (1935-1939 рр.) // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки: Міжвідомчий збірник наукових праць, вип. 7: Спеціальний. – К.: Інститут історії України НАН України, 2003. – С. 337-345.
27. Українська народна партія В.Оскілка: пошуки союзника // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвідомчий збірник наукових праць, вип. 8. – К.: Інститут історії України НАН України, 2003. – С. 321-330.
28. Діалектика державності в українсько-єврейських взаєминах у Галичині 1918-1939 років // Україна модерна. – 2002. – Ч. 7. – С. 103-118.
29. Рефлексії національних конфліктів у дитячому середовищі (Волинь, 20-30-ті рр. ХХ ст.) // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2003. – Т. 11. – С. 270-278.
30. Українці та євреї Західної України другої половини 1930-х років: латентна війна // Сучасність. – 2003. – № 9. – С. 94-103.
31. Західна Україна 1930-х років: німецький дискурс українсько-єврейського конфлікту // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Міжвідомчий збірник наукових праць, вип. 10. – К.: Інститут історії України НАН України, 2003. – С. 328-340.
32. „Внутрішньокolonіальний” контекст міжетнічного конфлікту на західноукраїнських землях у складі Польщі (1918-1939) // Матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції „Наука і освіта 2004”. – Том 4. Історія України. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2004. – С. 42-43.
33. Національно-персональна автономія у стратегії державного будівництва: українсько-польський досвід 1918-1923 рр. // Людина і політика. – 2004. – № 1 (31). – С. 59-67.
34. Антипольський повстанський рух на Волині (1921-1925 рр.) // Слов'янський вісник: Науковий збірник. Випуск 3. – Рівне, 2004. – С. 88-101.
35. „Закордотівський” фактор антипольського повстанського руху на Волині (1921-1925 рр.) // Поляки на Волині: історія і сучасність:

Науковий збірник „Велика Волинь”: Праці Житомирського науково-краєзнавчого товариства дослідників Волині – Т. 30 / Гол. ред. М.Ю.Костиця. – Житомир: М.Косенко, 2003. – С. 121-129.

36. Тестові завдання до вступу в педагогічний ліцей при РДГУ. – Рівне, 2004. – 98 с. (співавтори Наумець С.В., Даброчинська В.А.).
37. Політичний вимір явища двомовності // Суспільство: історія, методологія дослідження, практика. Матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної конференції, м. Тернопіль, 18 червня 2004 року. – Тернопіль, 2004. – С. 145-146.
38. „Комуністичний” фактор українсько-єврейських взаємин у Західній Україні (1935-1939) // Галичина. – 2003. – № 9. – С. 95-100.
39. Символи як засіб формування образного мислення // Віхи століть. – 2004. – № 2. – С. 41-48. (співавтор Гон С.І.).
40. Євреї в час національно-демократичної революції на західноукраїнських землях (1918-1919) // Доля єврейських громад Центральної та Східної Європи в першій половині ХХ століття. Збірник наукових праць. Матеріали конференції 26-28 серпня 2003 р. – К., 2004. – С. 44-54.
41. Обов'язки сильніших і права слабших. Гарантії прав етнічних меншин і сучасна європейська практика // Політика і час. – 2004. – № 4. – С. 87-93.
42. Етнополітика Речі Посполитої періоду інкорпорації західноукраїнських земель у систему держави (1919-1926 рр.) // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць: У 2-х ч. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2003. – Випуск 41. – Ч. 2. – С. 84-90.
43. Соціо-етнічний конфлікт на західноукраїнських землях у складі Польщі: модернізаційний чинник // Політологічний вісник: 36-к наук. праць. – К.: ТОВ „ХХІ СТОЛІТТЯ: ДІАЛОГ КУЛЬТУР”, 2004. – Вип. 16. – С. 18-26.
44. Релігійний каталізатор міжетнічного конфлікту в Західній Україні (1920-ті – 1930-ті роки) // Грані. – 2004. – № 3 (35). – С. 122-127.
45. Детермінантні фактори політизації етнічності (західноукраїнська парадигма міжвоєнного періоду) // Перспективи. – 2004. – № 1. – С. 111-116.
46. До проблеми осягнення історії Сходу // Віхи історії. Науково-методичний журнал вчителів суспільних предметів Рівненської області. – 2004. – № 3. – С. 42-47. (співавтор Гон С.).

47. Етнополітична поведінка в умовах перехідного суспільства (Західна Україна 1918 – початку 1930-х рр.) // Людина і політика. – 2004. – № 4 (34). – С. 20-27.
48. Російський фактор на Волині (1921-1928 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 3. – Рівне, 2004. – С. 47-53.
49. Білінгвізм у Західній Україні 1918-1939 років // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових статей. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Вип. 229-230. – Чернівці: Рута, 2004. – С. 125-129.
50. Латентні витоки „днів Петлюри” у Львові // Проблеми історії Голокосту. – 2005. – Вип. II. – С. 39-50.
51. Єврейське питання в Західній Україні напередодні Другої світової війни (за матеріалами громадсько-політичної періодики краю) // Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі. – 2005. – № 1 – С. 9-27.
52. Етносоціальна структура західноукраїнського політикуму (1921-1939 рр.) // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. – Чернівці: Рута, 2005. – Т. 10-11. – С. 215-223.
53. Українські праворадикали та євреї Західної України напередодні Другої світової війни // Голокост в Україні у регіональному і загальнолюдському вимірі: Матеріали Міжнародної наукової конференції. Збірник наукових праць. – Львів, 2005. – С. 15-21.
54. Зовнішній чинник антипольського повстанського руху на Волині (1921-1925 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: Збірник наукових праць. – Рівне: РДГУ, 2005. – С. 56-61.
55. Держава й етнічні меншини: проблема компромісу (західноукраїнська візія 1918-1919 рр.) // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць: У 2-х ч. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2004. – Випуск 47. – Ч. I. – С. 38-43.
56. Інтелігенція – архітектор політичної культури міжетнічної взаємодії в Західній Україні у передчасі Другої світової війни // Другова світова війна і доля народів України: Тези доповідей всеукраїнської наукової конференції. – К.: Сфера, 2005. – С. 22-23.
57. Між лояльністю і угодовством: українські проурядові політичні партії Західної України (1920-1930-ті роки) // Polska i jej wschodni

- sąsiedzi. T. 6 / Pod redakcją A.Andrusiewicza. – Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2005. – S. 31-40.
58. Євреї на українських землях у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини (1918 – 1939 рр.) // Нариси з історії та культури євреїв України. – К.: Дух і Літера, 2005. – С. 162-181.
  59. Міжетнічний компроміс у Західній Україні 1920-х років // Слов'янський вісник: Збірник наукових праць. Серія „Історичні науки” Рівненського державного гуманітарного університету та Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету. Випуск 5. – Рівне: РІС КСУ, 2005. – С. 77-85.
  60. Konflikt ukraińsko-żydowski na ziemiach zachodnioukraińskich w latach 1935-1939 // Świat nie pożegnany. Żydzi na dawnych ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej w XVIII-XX wieku / Praca zbiorowa pod redakcją K.Jasiewicza. – Warszawa: Instytut Studiów Politycznych PAN: Oficyna Wydawnicza RYTM, 2004. – S. 244-258.
  61. Російський сегмент західноукраїнського політикуму (1921-1928 рр.) // Галичина. – 2004. – № 10. – С. 188-194.
  62. Держава й етнічні меншини: система пріоритетів Другої Речі Посполитої // Наукові записки / Збірник. – К.: ІІІЕНД, 2005 / Сер. „Політологія і етнологія”. – Вип. 27. – С. 82-91.
  63. Архітектоніка політичної культури міжетнічної взаємодії: фактор інтелігенції // Друга світова війна і доля народів України: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. – К.: Сфера, 2005. – С. 57-66.
  64. Українці та євреї в політичній думці польської національної демократії (1918-1939) // Історичний журнал . – 2005. – № 5. – С. 79-86.
  65. Солідарна відповідальність у війні: дилема (не)участі етнічних меншин // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 6. – Рівне, 2005. – С. 265-271.
  66. Участь етнічних меншин Західної України у захисті Польщі на початковому етапі Другої світової війни // Історія слов'янських народів: дослідження актуальних проблем. Вип. 8: Україна і Польща в горнілі Другої світової війни (До 60-річчя перемоги над фашизмом). Відповідальні редактори П.М.Чернега і Г.В.Стрельський. 3б. наук. праць. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2005. – С. 215-226.
  67. Місто як об'єкт міжетнічної конкуренції в Західній Україні (1918-1939 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного

- університету: Збірник наукових праць. Вип. 7. – Рівне: РДГУ, 2006. – С. 34-40.
68. Західна Україна 1918-1939 років: простір міжетнічної дистанції // Сучасність. – 2005. – №12. – С. 110-117.
  69. Стратегія етнополітики держав у Західній Україні в умовах трансформаційних процесів // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць: У 2-х ч. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2004. – Випуск 48. – Ч. I. – С. 50-55.
  70. „Єврейське питання” в рецепції часопису „Волинь” (1941-1944 рр.) // Катастрофа європейського єврейства під час Другої світової війни. Рефлексії на межі століть. Збірник наукових праць. – К., 2000. – С. 279-185.
  71. Взаємодія політичних акторів етнічних меншин на західноукраїнських землях у складі Польщі (1920-ті роки) // Буковинський журнал. – 2005. – №4. – С. 150-159.
  72. Мовний дискурс соборності: проблема статусу і можливостей української мови в Західній Україні міжвоєнного періоду // Україна соборна. Зб. наук. статей. – К., 2005. – Випуск 2. – Ч. II. – С. 331-340.
  73. Зробити крок назустріч іншим. Міжетнічний компроміс: об’єктивний та суб’єктивний виміри // Політика і час. – 2006. – №1. – С. 51-58.
  74. Між лояльністю і угодовством: українські проурядові політичні партії Західної України (1920-1930-ті роки) // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії: Збірник наукових праць: наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2005. – С. 93-105.
  75. Місто як об’єкт міжетнічної конкуренції в Західній Україні (1918-1939 рр.) // Галичина. – 2005. – №11. – С. 201-208.
  76. Українські праворадикали та євреї: причини і прояви етнічного конфлікту в Західній Україні (1930-ті роки) // Вісник Прикарпатського університету. Політологія. – 2006. – №1. – С. 93-99.
  77. Етнополітичні протиріччя й конфлікти на західноукраїнських землях (1926-1939 рр.) // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. – 2006. – Вип. 18. – С. 64-69.
  78. Західна Україна 1918-1939 років: простір міжетнічної соціокультурної дистанції // Наукові записки / Збірник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2006 / Серія „Політологія і етнологія”. – Вип. 29. – С. 99-109.

79. Деперсоніфікація жертв: образ євреїв на шпальтах газети „Волинь” (1941-1943) // Наукові записки / Збірник. – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2006 / Серія „Політологія і етнологія”. – Вип. 31. – С. 113-121.
80. Євреї Дубна у горнилі випробувань 1918-1919 років // Єврейському народові. Матеріали Міжнародної наукової історико-краєзнавчої конференції, присвяченої українсько-єврейським взаєминам на Дубенщині. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2006. – С. 68-71. (співавтор Гон М.Я.).
81. Західна Україна другої половини 1920-х – 1939 років: конкуренція й конфлікти „чужих” у етнополітичній сфері // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: Збірник наукових праць. – Рівне: РДГУ, 2006. – С. 275-280.
82. Українсько-єврейські взаємини в Західній Україні // Єврейський світ. Альманах. 2004. – К., 2004. – С. 109-111.
83. Польсько-українська унія: модель індивідуального угодовства // Проблеми українського державотворення: історія і сучасність / Голов. ред. М.Ю.Костиця. – У 2-х т. – Т. 1. – Житомир: М.Косенко, 2007 (Науковий збірник „Велика Волинь”. Праці Житомирського науково-краєзнавчого товариства дослідників Волині. – Вип. 35). – С. 112-116. (співавтор Постельжук О.П.).
84. Державний переворот В.Оскілка очима сучасника // Віхи століть. – 2007. - № 3-4. – С. 72-77.
85. Масова політична культура в умовах воєнно-політичного конфлікту // Слов’янський вісник: Збірник наукових праць. Серія „Історичні науки” Рівненського державного гуманітарного університету та Рівненського інституту слов’янознавства Київського славистичного університету. – Рівне: РІС КСУ, 2007. – С. 140-146.
86. Концептуальні засади шкільної історичної освіти („круглий стіл” на сторінках журналу) // Концептуальні засади сучасної шкільної історичної освіти: збірник документів і наукових праць. – Бердянськ: БДПУ, 2007. – С. 102-103.
87. Євреї і Західноукраїнська Народна Республіка // Науковий культурологічний часопис „І”. – 2007. – Ч. 48. – С. 60-67.
88. Особливості функціонування еліт різностатусних груп у ранжованій системі міжетнічних відносин // Матеріали за 3-а міжнародна научна практична конференція, „Умение и нововъведения”. – 2007. – Том 8. История. Закон. Държавна администрация. – София: „Бял ГРАД-БГ” ООД. – С. 51-52.

89. Культура міжетнічної взаємодії в умовах воєнно-політичного конфлікту // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України: Збірник наукових праць. – К., 2007. – Вип. 33. – С. 76-87.
90. Зовнішньополітичні кореляти міжетнічної взаємодії в Західній Україні міжвоєнного періоду // Панорама політологічних студій: науковий вісник Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 1. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 153-161.
91. „Чужий” в „обіймах” націоналізму й етнічного насильства (Рец.: Alexander Victor Prusin. *Nationalizing a Borderland. War, Ethnicity, and Anti-Jewish Violence in East Galicia, 1914-1920.* – The University of Alabama Press, 2005) // Панорама політологічних студій: науковий вісник Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 1. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 207-212.
92. „Чужий” в „обіймах” націоналізму й етнічного насильства (Рец.: Alexander Victor Prusin. *Nationalizing a Borderland. War, Ethnicity, and Anti-Jewish Violence in East Galicia, 1914-1920.* – The University of Alabama Press, 2005) // Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі. – 2008. – №1. – С. 146-151.
93. Західноукраїнські сюжети взаємодії іншостей модерної доби (Рец.: Монолатій І. *Особливості міжетнічних взаємин у західноукраїнському регіоні в Модерну добу.* Монографія. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2007) // Панорама політологічних студій: науковий вісник Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 1. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 212-215.
94. Голодомор і Голокост: порівняльний аналіз причин геноцидів // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Випуск 68. Частина I. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2007. – С. 16-22.
95. Дилеми формування політичної нації в Польщі (1918-1939 рр.) // Збірник матеріалів Першої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С. 45-48.
96. Дилеми викладання історії Голокосту у вищій школі // Уроки Голокосту. Інформаційно-педагогічний бюлетень Українського центру вивчення історії Голокосту. – 2008. – №2. – С. 8-9.
97. Гармонізація міжнаціональних і міжрасових взаємин як компонент системи безпеки держав Європи // Система безпеки в країнах Центральної і Східної Європи у післявоєнний період (1946-2006 рр.). Матеріали регіональної науково-практичної конференції. – Рівне, 2007. – С. 74-81.

98. „Лавкове гетто” – забутий сюжет міжнаціонального конфлікту в Східній Галичині кінця 1930-х років // Одиннадцатые запорожские еврейские чтения. Сборник статей. – Запорожье, 2007. – С. 157-162.
99. Польсько-українська унія: модель індивідуального угодовства // Проблеми українського державотворення: історія і сучасність / Голов. ред. М.Ю.Костриця. – У 2-х т. – Т. 1. – Житомир: М.Косенко, 2007 (Науковий збірник „Велика Волинь”. Праці Житомирського науково-красназничого товариства дослідників Волині. – Вип. 35). – С. 112-116. (співавтор Постельжук О.П.).
100. Польсько-українська унія: модель індивідуального угодовства // Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми: Збірник матеріалів II науково-практичної міжвузівської конференції. Вип. 2. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 37-41. (співавтор Постельжук О.П.).
101. Євреї Західної України в умовах авторитарних / тоталітарних режимів (друга половина 1930-х – початок 1940-х років) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 12. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. – С. 68-72.
102. Геноцид: сутність явища // Історія в школах України. – 2008. – №5. – С. 54-56.
103. Геноциди першої половини ХХ ст.: причини злочинів проти людства // Історія в школах України. – 2008. – №6. – С. 53-56.
104. Геноциди першої половини ХХ ст.: причини злочинів проти людства (закінчення) // Історія в школах України. – 2008. – №9. – С. 54-56.
105. Проблема національного ренесансу євреїв Галичини у 20-ті рр. ХХ ст. // Науковий культурологічний часопис „І”. – 2008. – Ч. 51. – С. 170-175.
106. Євреї Західної України в 1939-1941 роках // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету Волинського Державного Університету імені Лесі Українки. Випуск 14. – Луцьк, 2008. – С. 165-170.
107. Стратегія інтеграції євреїв Західної України в Польську державу (1923-1939 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 13. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. – С. 57-61.
108. Галичина кінця ХІХ – початку ХХ ст.: формування єврейського сегменту політичної системи Австро-Угорщини // Актуальні

- проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 13. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. – С. 179-184.
109. Етнополітичні суперечності та конфлікти в Західній Україні (1926-1939 рр.) // Панорама політологічних студій: науковий вісник Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 2. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 90-98.
  110. Український націоналізм і євреї (1918-1939) // Друга світова війна і доля народів України: Тези доповідей 3-ї Всеукраїнської наукової конференції. – К.: „Зовнішторгвидав України”, 2008. – С. 17-18.
  111. Євреї Західної України в умовах авторитарних/тоталітарних режимів (друга половина 1930-х – початок 1940-х років) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 12. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. – С. 68-72.
  112. Стратегія інтеграції євреїв Західної України в Польську державу (1923-1939 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 13. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. – С. 57-61.
  113. Єврейський аспект в ідеології та практиці українського націоналізму // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. Збірник наукових праць. Частина III. – Рівне, 2008. – С. 408-411.
  114. Формування політичної нації в Польській республіці (1918-1939 рр.) // Вісник Київського міжнародного університету (Серія „Міжнародні відносини”). – К.: КиМУ, 2008. – Вип. 7. – С. 129-142.
  115. Семіотика як інструмент етнічного обвинувачення в сучасній Україні // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України. – К., 2008. – Вип. 41 (підсерія „Курасівські читання”). – С. 84-92.
  116. Голодомор як конструкт колективної пам'яті та етнічної ідентичності // Український етнос: минуле, сьогодні, майбутнє. Матеріали доповідей Другої міжвузівської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та науковців. 13 листопада 2008 року. – Рівне: РІ ВМУРоЛ „Україна”, 2009. – С. 4-7. (співавтор Дячук О.М.).
  117. Викладання історії Голокосту у вищій школі: здобутки, проблеми, перспективи // Проблеми дидактики історії: збірник наукових

- праць [Редкол. С.А.Копилов (голова, наук. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. – 2009. – Випуск 1. – С. 36-51.
118. Геноциди першої половини ХХ ст.: організація злочину // Історія в школах України. – 2009. – №4. – С. 44-48. (співавтор Ізраель Вальдман).
119. Західно-Українська Народна Республіка. 1918-1923. Уряди. Постаті / Інститут українознавства ім. І.Кріп'якевича НАН України; гол. ред. ради Я.Ісаєвич; упоряд.: М.Литвин, І.Патер, І.Соляр. – Львів, 2009. – С. 72-80.
120. Міжнародна наукова конференція „Українсько-польсько-єврейські відносини під час німецької окупації і Голокосту: українсько-польське прикордоння, 1941-1944” // Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі. – 2009. – №1 (5). – С.161-164.
121. „Подорож епохами” Якова Самойловича Хонігсмана. Пам'яті вченого, вчителя, громадянина // Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі. – 2009. – №1 (5). – С. 179-182.
122. Туреччина – Європейський Союз: рифи порозуміння // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2009. - № 16 (94). – С. 140-150.
123. Геноциди першої половини ХХ ст.: організація злочину // Панорама політологічних студій: науковий вісник Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 3. – Рівне: РДГУ, 2009. – С. 127-136.
124. Євреї Рівного: Terra incognita // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції „Євреї в Україні: історія і сучасність”. Збірник наукових праць. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2009. – С. 81-87.
125. Особливості геноцидів першої половини ХХ ст. // Історія в школах України. – 2009. – №5. – С. 44-48.

**Список праць
кандидата історичних наук, доцента
САВЧУКА Петра Оксентійовича
за 1999-2009 рр.**

1. Дубно у роки Великої Вітчизняної війни (1941-1945 рр.). Історичний нарис. – Рівне: Ліста, 1999.
2. Заочний факультет. Рівненському інституту культури-20 років. – Рівне: РДК,1999.
3. Заочний факультет. У зб. „Творчістю окрилені” – Рівне, 1999. – С. 227-241.
4. Бібліотека „Просвіти”: книга на Волині у 20-40-ві роки ХХ ст. // Історія бібліотечної справи Рівненщини. Зб.статей і тез. – Рівне, 1999. – С.14-19.
5. З історії будівництва церков на Дубенщині. Роль християнства в утвердженні освіти, науки та мистецтва. Науковий збірник. – Рівне,2000.
6. Про Мильчанський монастир Різдва Богородиці. Дубно і світ: міжнар. ювілейна наук.-теор. конф., присвячена 900-річчю м.Дубно. 25-26серпня 2000 року. – Дубно: 2000.
7. Дубенська Георгіївська церква на Сурмичах. Історичний нарис. – Рівне: Ліста, 2000.
8. Церкви на Дубенщині у 40-90-х роках ХХстоліття: гоніння і відродження // Культура України ХХІ ст.:діяльність культурологічних закладів у сучасних ринкових умовах. Зб. матер. регіональної наук.-практ. конф. 30.11.-1.12.2001р. – Київ-Рівне, 2001.
9. Дубенський форт. Історичний нарис. – Рівне: Ліста, 2001.
10. Роль громадських організацій у зміцненні оборонно-масової роботи на промислових підприємствах України (1943-1945 рр.)// Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Зб. наук. праць. Вип.2. – Рівне, 2001.
11. Дубенський Хрестовоздвиженський монастир: 350-річчю пам'яті спочинку Іова Почаївського присвячується. – Рівне: Волинські обереги, 2002.
12. Тараканівський форт і чехи. Чехи на Дубенщині. Матер. міжнар. наук.-теор. конференції, присвяченої 140-річчю переселення чехів на Волинь.12-13 липня 2003 р. – Дубно: Волоблдрук, 2003.
13. Діяльність профспілок промислових підприємств 1944-1945 рр. Збірник наук. праць співробіт., докторантів, аспірантів та студентів, присвяч.5-й річниці створ. РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2004.

14. Політика польської влади щодо українського населення. 60-річчя початку визволення етнічних українців з території Польщі. II Матер. засідання „круглого столу”. – Рівне, 2004. – С.11-15.
15. Роль трудових колективів у налагодженні випуску промислової продукції в 1944-1945 рр. // Слов'янський вісник: Збірник наукових праць. Серія „Історичні науки” – Вип.4. – Рівне: РІС КСУ, 2004. – С.79-88.
16. Проблеми розвитку освіти на Волині початку ХХ ст. (на прикладі діяльності Дубенського міського спрощеного громадського управління) // Житомиру – 1120 (884-2004). Наук. зб. „Велика Волинь”. Праці Житомирського науково-краєзнавчого товариства дослідників Волині. – Т.31. / Головний редактор М.Ю.Костриця. – Житомир: Косенко, 2004. – С. 302-305.
17. Програма державного екзамену для магістрів. Для спец.8.010103 „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія”. – Рівне: РДГУ, 2004. (співавтори Р.Н.Постоловський, В.Д.Гайбонюк, Р.М.Давидюк).
18. Програма державного екзамену з історії з методикою викладання. Для спец.7.010103 „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія”. – Рівне: РДГУ, 2004.
19. Відбудова промислових підприємств України (1944-1945 рр.) // Слов'янський вісник. Зб. наук. праць. Вип. 5. Серія „Історичні науки” – Рівне, 2005. – С.114-125.
20. Діяльність трудових колективів промислових підприємств України у період визволення території від німецько-фашистських загарбників // Слов'янський вісник. Зб. наук. праць. Вип. 5. Серія „Історичні науки” – Рівне, 2005.
21. Кафедра всесвітньої історії: становлення та проблеми розвитку. Форпост історичної науки і освіти західноукраїнського регіону. Матеріали до 10-річчя утворення ІСФ РДГУ. – Рівне, 2005. – С.11-15.
22. Народне ополчення у роки Великої вітчизняної війни // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії: Зб. наук. праць: наукові записки РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2005. – С.45-62.
23. Боротьба трудових колективів за випуск промислової продукції (1944-1945 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Зб. наук. праць. Вип. 5. – Рівне: РДГУ, 2005. – С.45-50.
24. Боротьба населення проти фашистів на окупованій території України (1941-1944 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Зб. наук. праць. Вип. 5. – Рівне: РДГУ, 2005. – С.5-20. (співавтор Постоловський Р.М.).

25. Становлення та розвиток промисловості України (1944-1945 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Вип.6.– Рівне: РДГУ, 2005. – С.33-42.
26. Поляки в боротьбі з окупантами на Поліссі (1941-1944 рр.) // Історія слов'янських народів: дослідження актуальних проблем. Вип.8. Україна і Польща в горнилі Другої світової війни (до 60-річчя перемоги над фашизмом). Зб. наук. праць. – Київ: НПУ ім. Драгоманова, 2005. – С.236-248.
27. Поляки у боротьбі з фашистами на Поліссі // Історія в школі, 2006. – № 9.
28. Суспільно-господарський розвиток Дубна і євреї // Єврейському народові. Матеріали міжнародної наукової історико-краєзнавчої конференції, присвяченої україно-єврейським взаємовідносинам на Дубенщині. – Дубно, 2006. – С.18-29.
29. Дубровиця у горнилі війни 1941-1945 рр. // Дубровиці – 1000 років. Збірник матеріалів науково-краєзнавчої конференції присвяченої 1000-річчю першої писемної згадки про м.Дубровицю, 16-17 вересня 2005 року. – Рівне, 2006. – С.80-86.
30. Рух Опору проти фашистських окупантів на Хмельниччині (1941-1944 р.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Випуск 9. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.71-80.
31. Проведення мобілізації у початковий період Великої Вітчизняної війни // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Випуск 7. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.49-58.
32. Монастирі як центри духовного життя: Мильчанський монастир Різдва Богородиці. //Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ: Збірник наукових праць. Випуск 10. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.76-82.
33. Дубенський Спасо-Преображенський монастир // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ: Збірник наукових праць. Випуск 9. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.93-97.
34. Партизанський рух у Зарічненському районі у 1941-1944 рр. // Західне Полісся: Історія та культура. Матеріали конференції присвяченої 60-річчю утворення Зарічненського району та 20-річчю аварії на ЧАЕС. – Рівне, 2006. – С.31-42.
35. Трансформація владних структур Дубна (XIV-XIX) // Магдебурзькому праву у місті Дубно – 500 років. Матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції. – Луцьк: Вол. обл. друк, 2007.– С.13-19.
36. Дубенський Спасо-Преображенський монастир і церква. До 365-річчя церкви. – Рівне: видавець Зень О.М., 2006. – 136 с.

37. Дубенський (Тараканівський) форт: проблеми армійського виховання // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Вип.11. – Рівне, 2007. – С.79-85.
38. Церква на Дубенщині у 20-30-і роки ХХ ст. // Національний пантеон козацької слави. Зб. тез і матеріалів історико-краєзнавчої конференції (до 40-річчя заповідника „Поле Берестецької битви”). – Рівне, 2007. – С.27-33.
39. Віросповідання чехів Дубенського повіту кінця ХІХ ст. // Зб. матеріалів Першої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С.7-10.
40. Програма вступних випробувань до магістратури РДГУ за спеціальністю 8.010103 „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія” (на основі кваліфікаційного рівня бакалавр). – Рівне, 2007. – 16 с. (співавтори Постоловський Р.М., Гайбонюк В.Д., Галуха Л.Ю., Давидюк Р.П., Шеретюк В.М.).
41. Облаштування українських переселенців з Польщі і Чехословаччини у післявоєнний період // Зб. матеріалів Другої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.35-46.
42. Проблема несумісності життєвих традицій українського селянства початку 30-х років ХХ ст. зі сталінською стратегією соціалістичної перебудови СРСР // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ: Зб. наук. праць. – Рівне: РДГУ, 2008. – Вип.13. – С.66-70.
43. Музей і людина (присвячена Володимирі Селедцю, зав. Дубенським краєзнавчим музеєм) // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. – Рівне, 2008. – С.160-163.
44. Дубенщина в роки десятиї п’ятирічки: аспекти розвитку // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Вип. 6. – Рівне, 2008. – С.76-79.
45. Преса в краї перших двох років незалежної України // Матеріали конференції, присвяченій 360-й річниці початку Визвольної війни 1648-1654 рр. – Рівне, 2008. – С.101- 105.
46. Тараканівський форт і чехи // Чехи і Дубенщина. Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченій 60-річчю репатріації чехів на етнічну Батьківщину. – 18 травня 2008 р., м. Дубно. – Луцьк: Волинська облдрукарня, 2008. – С. 36-37.
47. Розселення, облаштування господарств чехів Дубенщини (друга пол. ХІХ – поч. ХХ ст.) // Чехи і Дубенщина. Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, присвяченій 60-

- річню репатріації чехів на етнічну Батьківщину. – 18 травня 2008 р., м. Дубно. – Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2008. – С. 5-10.
48. З давніх-давен (замість передмови) // Пам'ять століть: Магдебурзьке право Дубна 500 років. (Укладач: П.І.Демчук; Н.М.Кожан; Ред. Л.Г.Сахнюк). – Рівне, 2008. – С. 6-11.
  49. Суспільно-політична і господарська діяльність місцевих органів влади Дубенщини (др. пол. 1940-х – 50-ті рр.) // Історико-культурна спадщина Дубна: правові, історичні, мистецькі та музейні аспекти. – Луцьк, 2008. – С.158-166.
  50. Історія дипломатії: Навч.- метод. матеріал для студентів V курсу ІСФ. – Рівне: РДГУ, 2008. – 54 с.
  51. Актуальні проблеми всесвітньої історії XX ст.: Навч.- метод. матеріал для магістрів ІСФ. – Рівне: РДГУ, 2008. – 42 с.
  52. Актуальні проблеми всесвітньої історії XX ст. Навчальна програма курсу. – Рівне: РДГУ, 2008. – 15 с.
  53. Робоча навчальна програма курсу „Актуальні проблеми всесвітньої історії XX ст.”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 27 с.
  54. Історія дипломатії: Навчальна програма курсу. – Рівне: РДГУ, 2008. – 18 с.
  55. Робоча навчальна програма курсу „Історія дипломатії”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 42 с.
  56. Робоча навчальна програма курсу „Актуальні проблеми всесвітньої історії XX ст.” – Рівне: РДГУ, 2008. – 27 с.
  57. Церква і фундації на Волині // Наукові записки Національного університету „Острозька Академія”. Серія „Історичне релігієзнавство”. Вип.1.– Острог, 2009. – С. 54-60.
  58. Гоголь М.В. як історик. // Дубно – Гоголю. Матеріали науково-теор. конф., присвяченої 200-річчю від дня народження М.В.Гоголя. – Луцьк: ВАТ „Волинська обласна друкарня”, 2009. – С.35-41. (співавтор Постолювський Р.М.)
  59. Підборецький Дубовецький жіночий монастир // Волинь історична. Вип. № 2. – 2009. – С.27-42.
  60. Мемуари як джерело вивчення життя і творчості М.В.Гоголя // Дубно –Гоголю. Матеріали наук.-теор. конф., присвяченої 200-річчю від дня народження М.В.Гоголя. – Луцьк: ВАТ „Волинська обласна друкарня”, 2009. – С.41-46.
  61. Дидактичний матеріал з „Історії дипломатії” (понятійний апарат). – Рівне, 2009. – 44 с.

**Список праць
доктора історичних наук, професора
ЖИЛЮКА Сергія Івановича
за 1999-2009 рр.**

1. Обновленська церква в Україні (1922-1928). – Рівне: РДГУ, 2002. – 384 с.: іл.
2. Без апологетики. Витоки оновлення православної церкви в Україні. – Житомир: „Полісся”, 2000. – 164 с.
3. Червоний терор проти духовенства і віруючих на Східній Волині (Житомирщині) у 20-х – 30-х роках ХХ ст. Архівні документи та матеріали / Упор. С.І.Жилюк. – Рівне: Волинські обереги, 2003. – 152 с.
4. Діяльність „Автокефально-української комісії” Обновленської церкви у 20-х роках ХХ ст. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ. Збірник наукових праць. – Випуск 3. – Рівне: РДГУ, 2004. – С.18-22.
5. Проблема міжправославного конфлікту на початку 20-х рр. ХХ ст. у контексті становлення Обновленської церкви в Україні // Сторінки історії. Збірник наукових праць / Відп. ред. Н.Ф.Гнатюк. – К.: ІВЦ „Політехніка”, 2004. – Вип.19. – С.65-77.
6. Благодатність ієрархії: вселенська практика і політична кон’юнктура РПЦ // Відомості митрополії УАПЦ у діаспорі й епархії у Великій Британії. – Лондон, 2004. – Ч.2 (318). – С.31-38.
7. Релігійне реформаторство і церковний традиціоналізм (1917-1918 рр.) // Науковий Вісник Чернівецького університету. Збірник наукових праць. – Випуск 203-204. Філософія. – Чернівці: Золоті литаври, 2004. – С.65-70.
8. Політичний аспект між церковного протистояння в Україні // Історія релігій в Україні. Науковий щорічник. – 2004. – Книга II. – Львів: Логос, 2004. – С.96-102.
9. „Нова церква”. Обновленські ідеї і програми церковного реформування 20-х років ХХ ст. // Людина і світ. – 2004. – №6. – С.44-48.
10. Обновленський церковний рух 1920-х років у Північній Америці // Питання історії України: Збірник наукових статей. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – Т.6. – С.152-154.
11. З історії обновленської церкви в Україні: перед соборна нарада 1927 року // Українське релігієзнавство. – 2003. – № 26. – С.107-115.
12. Утвердження і розвиток обновленської церкви в Україні в 20-х

- роках ХХ ст. // Українське релігієзнавство. – 2003. – № 27-28. – С.76-90.
13. Канонічна творчість в історії православної церкви // Відомості митрополії УАПЦ у діаспорі й епархії у Великій Британії. – Лондон, 2003. – Ч.4(316) – С.15-25.
  14. Другий Всеукраїнський Помісний Собор Обновленської Церкви 1925 р. // Відомості. – Лондон, 2003. – Ч.3(315) – С.28-37.
  15. Відносини Обновленської Церкви з більшовицькою владою в Україні // Відомості. – Лондон, 2003. – Ч.2(314) – С.32-40.
  16. Вища Богословська школа в Києві – духовний навчальний заклад Обновленської церкви 1920-х років // Наукові записки з української історії: Збірник наукових статей. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – С. 408-415.
  17. Відносини Обновленської Церкви з Вселенським Патріархатом у 1920-х роках // Відомості. – Лондон, 2003. – Ч.1(313). – С.22-26.
  18. Справа архієпископа Орлика // Людина і світ. – 2002. – № 2. – С.46-50.
  19. Репресії проти духовенства та віруючих на Житомирщині у 30-х роках // Людина і світ. – 2002. – № 7-8. – С.40-44.
  20. Протестантський рух та Обновленська церква в Україні: особливості міжконфесійних відносин // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: Збірник статей. – Вип.5. – К.: Інститут історії України НАН України, 2001. – С.103-114.
  21. Українська автокефальна православна церква на Житомирщині в 20-х роках // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Збірник наукових праць. – Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2001. – С.52-57.
  22. До питання про оновлення православ'я // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія „Історія, економіка, філософія”. – Випуск 5. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2001. – С.357-363.
  23. Історична практика богослужбової мови та спроби українізації Обновленської церкви // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ. – Випуск 1. – Рівне: РДГУ, 2000. – С.96-102.
  24. Розвиток релігійного реформаторства в Російській імперії (друга половина ХІХ – поч. ХХ ст.) // Слов'янський вісник. Збірник наукових праць. – Вип.5. Серія „Історичні науки”. – Рівне, 2005. – С.54-64.
  25. Історія: Історія України. Всесвітня історія ХХ ст. На допомогу вступнику. Методичний посібник. – Рівне: РДГУ, 2005. – 72 с.

- (співавтори Гайбонюк В.Д., Галуха Л.Ю., Давидюк Р.П.).
26. Собороправність у контексті проблем православного церковного оновлення // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Зб. наук. праць. – Вип.8. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.59-64. (співавтор Киридон А.)
  27. Метаморфози відносин КПУ і РПЦ: від антагонізму до політичного партнерства (архівні документи та матеріали). – Рівне: Перспектива, 2006. – 174 с.
  28. Християнська середньовічна церква (бібліографічний нарис). Навчальний посібник. – Рівне: РДГУ, 2007. – 67 с.

**Список праць
доцента ССВЄРОВОЇ Ольги Владиславівни
за 1999-2009 рр.**

1. Правове становище декабристок // Збірник наукових праць співробітників, докторантів, аспірантів та студентів. (До 5-ої річниці створення РДГУ). – Рівне, 2004. – С.120-134.
2. Сучасна цивілізація: історико-філософські проблеми кризовості // Зб. наук. праць РІС КСУ „Слов’янський вісник”. Серія „Історичні науки”. Вип.4. – Рівне, 2004. – С. 252-261. (співавтор Гур’янова І.Є.).
3. Принцип історизму в пізнанні соціальних явищ // „Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Вип.4. – Рівне, 2005. – С. 234-239. (співавтор Гур’янова І.Є.).
4. Криза сучасної цивілізації як криза науки // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Вип. 5. – Рівне, 2005. – С. 233-240. (співавтор Гур’янова І.Є.).
5. Социокультурный кризис современности: тенденции и возможные пути выхода // XXI століття: альтернативні моделі розвитку суспільства. Третя світова теорія. Матеріали IV Міжнародної науково-теоретичної конференції. Частина 1. – Київ, 2005. – С. 43-47. (співавтор Гур’янова І.Є.).
6. Сибірська каторга декабристів // Слов’янський вісник. Збірник наукових праць. Вип.5. Серія „Історичні науки”. – Рівне, 2005. – С.41-49.
7. Декабристи на каторзі: нові підходи та погляди // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Зб. наук.праць: наукові записки РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2005. – С.120-134.
8. Возможно ли открытое общество вне Запада? // XXI століття: альтернативні моделі розвитку суспільства. Третя світова теорія. Матеріали V міжнародної науково-теоретичної конференції. 25-26 травня, м. Київ. – Кн.2 – Київ, 2006. – С.56-60. (співавтор Гур’янова І.Є.).
9. Просвітницький дискурс соціально-політичних програм декабристів // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Збірник наукових праць. Випуск 8. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.103-108. (співавтор Гур’янова І.Є.).
10. До питання про сучасні концепції декабризму // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Збірник наукових праць. Випуск 10. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.221-224.

11. Просвітницька діяльність декабристів у Сибіру // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Збірник наукових праць. Випуск 7. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.118-124.
12. Інтеграційні процеси латиноамериканського континенту в II пол. ХХ ст. // Історія очима молодих дослідників. Матеріали регіональної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів, здобувачів, магістрантів. Випуск 1. – Рівне, 2006. – С.173-178.
13. Криза російської православної церкви і православного світогляду в умовах модернізації // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентства та молодих науковців. – 10-11 травня 2006 р. – Рівне, 2006. – С.185-188. (у співавторстві).
14. Трагедія Катині: міфи та реальність // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентства та молодих науковців. – 10-11 травня 2006 р. – Рівне, 2006. – С.188-190. (у співавторстві).
15. Відношення „білої” російської еміграції до українського питання (1918-1939 рр.) // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентства та молодих науковців. – 10-11 травня 2006 р. – Рівне, 2006. – С.199-201. (у співавторстві).
16. Правовий статус російського дворянства згідно Жалуваної грамоти 1785 р. // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції студентства та молодих науковців. – 17-18 травня 2007 р. – Рівне, 2007. – С.156-158. (у співавторстві).
17. Сутність явища метаморфічного фаворитизму // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції студентства та молодих науковців. – 17-18 травня 2007 р. – Рівне, 2007. – С.164-166. (у співавторстві).
18. Реалізація анархістської ідеї в контексті революції 1905-1907 рр. в Росії // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції студентства та молодих науковців. – 17-18 травня 2007 р. – Рівне, 2007. – С.171-172. (у співавторстві).
19. Московське православ'я в імперському контексті: конфлікти та протиріччя // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентства та молодих науковців. – 15-16 травня 2008 р. – Рівне, 2008. – С.184-185. (у співавторстві).

20. Уроки холодної війни // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної конференції студентів та молодих науковців. – 15-16 травня 2008 р. – Рівне, 2008. – С.180-181. (у співавторстві).
21. Самозванство як феномен російської історії XVII ст. // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – 15-16 травня 2008 р. – Рівне, 2008. – С.193-194. (у співавторстві).
22. Проблема міжетнічних взаємовідносин у теоріях російських істориків-емігрантів міжвоєнного періоду // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – 15-16 травня 2008 р. – Рівне, 2008. – С.188-189. (у співавторстві).
23. Польське питання в планах та програмах декабристів // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Вип. 12. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.284-286.
24. Філантропія як важливий прояв участі дворян у суспільному житті // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – 15-16 травня 2008 р. – Рівне, 2008. – С.177-179. (у співавторстві).
25. Декабристські артілі у Сибіру // Зб. матер. Другої наук.-практ. міжвузів. конференції „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.52-60.
26. Національне питання у програмах декабристів // Зб. матер. Першої науково-практ. конф. „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007, – С.48-54.
27. Історія слов'янських народів. Бібліографічний покажчик літератури. – Рівне: РДГУ, 2008. – 61 с.
28. До питання про характер малої артілі декабристів після амністії // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ: Зб. наук. праць. Вип.11. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.183-187.
29. Історія слов'янських народів. Навчально-методичний посібник для студентів III курсу ІСФ (за вимогами кредитно-модульної системи). Галузь знань 0203 „Гуманітарні науки”. Напрямок підготовки 6.020302 „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 81 с.
30. Історія слов'янських народів. Навчально-методичний посібник для студентів II курсу ІСФ (за вимогами кредитно-модульної системи). Галузь знань 0203 „Гуманітарні науки”. Напрямок підготовки 6.020302 „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 81 с.

31. Історія слов'янських народів. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу ІСФ (за вимогами кредитно-модульної системи). Галузь знань 0203 „Гуманітарні науки”. Напрямок підготовки 6.020302 „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 89 с.
32. Вплив декабристської ідеології на розвиток суспільної думки в Росії у 30 – 40-х роках XIX ст. // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – 13-14 травня 2009 р. – Рівне, 2009. – С.187-189. (у співавторстві).
33. Енергоресурси як важлива детермінанта зовнішньої політики Росії // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – 13-14 травня 2009 р. – Рівне, 2009. – С.192-194. (у співавторстві).
34. Соціокультурна інверсія – від традиціоналізму до модернізму: потенціал старообрядництва // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – 13-14 травня 2009 р. – Рівне, 2009. – С.178-180. (у співавторстві).
35. Постачання продовольства до СРСР по ленд-лізу у роки Другої світової війни // Наука, освіта, суспільство очима молодих. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – 13-14 травня 2009 р. – Рівне, 2009. – С.183-184. (у співавторстві).
36. Тестові завдання для перевірки знань з курсу „Історія слов'янських народів”. Галузь знань 0203 „Гуманітарні науки”. Напрямок підготовки 6.020302 „Історія” (за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу). – Рівне: РДГУ, 2009. – 67 с.

**Список праць
кандидата історичних наук, доцента
КУКУРУДЗИ Андрія Ростиславовича
за 1999-2009 рр.**

1. Упівські загони на Берестейщині і Пинщині // Українська повстанська армія у боротьбі проти тоталітарних режимів / Головна редакційної колегії Я.Ісаєвич, упорядник і відповідальний редактор Ю.Сливка (Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність, 11 / Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України). – Львів, 2004. – С. 121–125.
2. Шлях до автокефалії єпископа Платона // Вісник студентського наукового товариства історичного факультету. – Вип.6. – Вінниця, 2005. – С.106–112.
3. Сарненський укріплений район та польська оборонна концепція на Рівненщині в 30-х рр. ХХ ст. // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. – Рівне: Волинські обереги, 2005. – Вип. 3. – С. 63–68.
4. Особливості процесу демократизації православного життя на Волині у 20-х рр.ХХ ст. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ: Збірник наукових праць. – Випуск 9. – Рівне: РДГУ, 2006.– С.104-108.
5. Собороправність чи radoправство: проблема конфлікту в українському автокефальному русі 20-х рр. ХХ ст. // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету. – Луцьк, 2006. – Вип. 11. – С. 56–60.
6. Холмська єпархія у 1917–1919 рр. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне, 2006. – Вип. 10. – С. 28–33.
7. Собороправна діяльність Обновленської церкви: спроби демократизації в умовах традиціоналізму // Історія релігій в Україні. Науковий щорічник. – Книга І. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.104-108.
8. Проект основного статуту православної церкви в Польщі 1927 р. як квінтесенція собор оправних змагань на Волині // Наукові записки Рівненської області краєзнавчого музею. – Випуск 4. (Матеріали наукової конференції 25-26.10.2006 р.). – Львів: Логос, 2006. – С.336-344.
9. Собороправність Брацлавської округи УАПЦ 1922 –1926 рр. // Сумська старовина. – Суми: Сумський державний університет, 2006. – Вип. 20. – С. 142–149.

10. Трансформації органів влади та церковного управління в житті православної церкви 20-х років ХХ ст. // Історія очима молодих дослідників. Збірник наукових праць. – Рівне: „Волинські обереги”, 2006. – С.97-101.
11. Трансформації органів влади та церковного управління в житті православної церкви 20-х років ХХ ст. // Історія очима молодих дослідників. Збірник наукових праць. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.285-295.
12. Діяльність Володимирського Духовного Правління на початку національно-церковного відродження Волині 1921 р. // Грані. – 2007. – № 2 (52). – С. 19–24.
13. Соборно-єпископська церква як різновид собороправності в українському православ'ї 1920-х рр. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне: РДГУ, 2007. – Вип. 11. – С. 41–45.
14. Собороправні механізми в територіальній структурі обновленської церкви 20-х рр. ХХ ст. // Історія релігії в Україні. Науковий щорічник. – Львів: Логос, 2007. – Кн. 1. – С. 534–542.
15. Автокефалія Обновленської церкви в Україні // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2007. – № 1. – С. 288–291.
16. Утворення Володимирського Духовного Правління: юрисдикційний конфлікт у контексті демократизації церкви 1919–1920 років // Історична пам'ять. Науковий збірник. – Полтава, 2007. – № 1. – С. 148–155.
17. Проблема внутрішньоконфесійного конфлікту: на прикладі православного життя Волині 20-х рр. ХХ ст. (За матеріалами Державного архіву Тернопільської області) // Слов'янський вісник. Збірник наукових праць. – Рівне, 2007. – С. 51–58.
18. Становище Буковинської митрополії наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. // Наукові записки. Історичні науки. – Острог: Вид-во Національного університету „Острозька академія”, 2007. – Вип. 8. – С. 416–423.
19. Особливості соборного розвитку церковних округ УАПЦ у 20-х рр. ХХ ст. // Історія очима молодих дослідників. Збірник наукових праць. – Рівне: РДГУ, 2007. – Вип. 2. – С. 247–254.
20. Основи наукових досліджень: Навчально-методичний посібник для студентів історичних спеціальностей. – Рівне: РДГУ, 2008. – 32 с.
21. Історіографія всесвітньої історії: Навчально-методичний посібник для вчителів та студентів. – Рівне: РДГУ, 2008. – 32 с.
22. Демократизація православ'я в 20-х рр. ХХ ст. (Український контекст). – Рівне: видавець Зень О., 2008. – 249 с.: іл.

23. Новітня історія країн Європи та Північної Америки. Навчально-методичний матеріал для студентів IV курсу історико-соціологічного факультету (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 74 с.
24. Всесвітня історія. Навчально-методичний матеріал для студентів I курсу історико-соціологічного факультету (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 51 с.
25. Історія вільнодумства. Навчально-методичний матеріал для студентів V курсу історико-соціологічного факультету (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 39 с.
26. Військово-політичні конфлікти другої половини XX ст. (загально-історичний контекст). Навчально-методичний матеріал для студентів V курсу історико-соціологічного факультету (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 34 с.
27. Радикально-реформістські настрої православних Волині в першій половині 20-х рр. XX ст. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Рівне: РДГУ, 2008. – Вип. 13. – С. 94 – 98.
28. Автокефалія як ознака ідентифікації слов'янських народів в другій половині XIX – початку XX ст. // Збірник матеріалів Першої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С. 140 – 144.
29. Ідейно-національна сутність автокефалії УАПЦ // Історія очима молодих дослідників. Збірник наукових праць. – Рівне: РДГУ, 2008. – Вип. 3. – С. 32–38.
30. Юрисдикційні зміни Вселенського православ'я першого двадцятиліття XX ст. // Історія релігії в Україні. Науковий щорічник. – Львів: Логос, 2008. – Кн. 1. – С. 425-433.
31. Інституційні риси автокефальних змагань в Україні 1917-1921 рр. // Збірник матеріалів Другої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 68–75.
32. Національно-релігійна діяльність Володимирського духовного правління 1919–1921 рр. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців, здобувачів, аспірантів, магістрантів. – Рівне, 2008. – С. 211–217.
33. Реалії сьогоденних війн та роль військового потенціалу НАТО // Роль суспільства в реалізації політики євроатлантичної інтеграції України. Тези виступів на інформаційно-

- просвітницькому семінарі м. Рівне, 24 жовтня 2008 року. – Рівне, 2008. – С. 16–18.
34. Демократичні тенденції в українському православному житті 20-х рр. XX ст. Спец. 09.00.11 – релігієзнавство. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. – Острог, 2007. – 18 с.
  35. Всесвітня історія. Робоча програма навчальної дисципліни для спец. „Політологія” 0301 – соціально-політичні науки. – Рівне: РДГУ, 2008. – 29 с.
  36. Всесвітня історія. Навчальна програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0301 – „соціально-політичні науки”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 16 с.
  37. Нова та новітня історія країн Європи та Північної Америки. Навч.-методич. матеріал для студентів IV курсу ф-ту укр. філології (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 67 с.
  38. Нова та новітня історія країн Європи та Північної Америки. Навчальна програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 9 с.
  39. Нова та новітня історія країн Європи та Північної Америки. Робоча програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 38 с.
  40. Новітня історія країн Європи та Північної Америки. Робоча програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 45 с.
  41. Новітня історія країн Європи та Північної Америки. Навчальна програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 15 с.
  42. Історія вільнодумства. Навчальна програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 6 с.
  43. Історія вільнодумства. Робоча програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 24 с.
  44. Основи наукових досліджень. Навчальна програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 5 с.
  45. Історія середніх віків. Навчальна програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 7 с.

46. Історіографія всесвітньої історії. Навчальна програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 6 с.
47. Військово-політичні конфлікти другої половини ХХ ст. (загально історичний контекст). Навчальна програма з дисципліни для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.020302 – „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 5 с.
48. Історія середніх віків. Навч.-методич. матеріал для студентів II курсу ІСФ (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 56 с.
49. Російська армія у воєнно-історичних записках Фрідріха Енгельса. Історіографічний нарис. – Рівне: видавець Олег Зень, 2009. – 92 с.

**Список праць
кандидата історичних наук, доцента
ДЕСЯТНИЧУКА Ігоря Олексійовича
за 1999-2009 рр.**

1. Вияви активності національних меншин під час чехословацької кризи 1967-1970 рр. // Слов'янський вісник. – Випуск 2, серія „Історичні науки”. – Рівне, 2001. – С. 117-124.
2. Творча інтеграція як провісниця „Празької весни” у Чехословаччині 1968 року // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії. Матеріали всеукраїнської наукової конференції. – Луганськ: СНУ, 2001 р. – С. 206-208.
3. Проблема відновлення Чехословацької соціал-демократичної партії в період „Празької весни” (травень-липень 1968р.) // Історична наука: Проблеми розвитку. Матеріали міжнародної наукової конференції – Луганськ: СНУ, 2002. – С.30-34.
4. Словацька проблема в період „Празької весни” 1968 р. // Слов'янський вісник. – Випуск 3, серія „Історичні науки” – Рівне, 2004. – С.137-149.
5. Концепція громадянського суспільства у застосуванні до проблематики „Празької весни” // Сторінки історії. – Випуск 19. – К.: Політехніка, 2004. – С.58-66.
6. Кадрова політика керівництва компартії Чехословаччини на початковому етапі „Празької весни” (січень – квітень 1968 р.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Вип. 3. – Рівне, 2004. – С.172-178.
7. Активізація церкви та релігійного життя громадян Чехословаччини в контексті суспільних перетворень „Празької весни” 1968 року // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Вип.6. – Рівне: РДГУ, 2005. – С.197-203.
8. Інтелігенція в процесі творення громадянського суспільства у Чехословаччині в період Празької весни 1968 року // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії: 36. наук. праць: наукові записки РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2005. – С.21-37.
9. „Празька весна”: недержавні організації та їх вплив на громадську думку // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Випуск 7. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.198-204.
10. „Празька весна” 1968 р.: становлення громадянського суспільства. Спец. 07.00.02 – всесвітня історія // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. – Київ, 2007. – 20 с.

11. „Празька весна” 1968 р.: становлення громадянського суспільства: Дис. ... канд. іст. наук. (07.00.02.) / Рівненський держ. гуманітарний ун-ет. – Рівне, 2007. – 207 с.
12. „Празька весна” 1968 р.: внутрішньополітичний аспект підтримки безпеки Чехословаччини // Система безпеки в країнах Центральної і Східної Європи у післявоєнний період (1946 – 2006 рр.). – Матеріали регіональної науково-практичної конференції. – Рівне, 2007. – С.50-56.
13. „Празька весна” крізь призму концепції громадянського суспільства // Зб. матер. I Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців, аспірантів, здобувачів, магістрантів „Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.145-148.
14. Історія південних і західних слов'ян. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203 – гуманітарні науки, спеціальність 6.020302 – історія. – Рівне: РДГУ, 2008. – 28 с.
15. Робітники: розв'язання дилеми вибору внутрішньогрупових / загальносуспільних інтересів у контексті реформ „Празької весни” 1968 р. // Зб. матер. Першої науково-практ. конф. „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С.54-56.
16. Всесвітня історія: навчально-методичні матеріали (за вимогами кредитно-модульної системи). Для студентів I курсу ІСФ за напрямом 0301 – соціально-політичні науки (спеціальність 6.030104 – політологія). – Рівне: РДГУ, 2008. – 51 с.
17. Історіографія „Празької весни”: основні тенденції в осмисленні проблеми // Зб. матеріалів Другої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.71-82.
18. Філософія історії. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203 „Гуманітарні науки”, спец. 7.010203 – історія. – Рівне: РДГУ, 2008. – 8 с.
19. Історія південних і західних слов'ян: навчально-методичні матеріали (за вимогами кредитно-модульної системи). Для студентів ІСФ за напрямом 0203 – гуманітарні науки (спеціальність 6.020302 – історія). – Рівне: РДГУ, 2008. – 51 с. (співавтор Р.М.Постоловський).
20. Лібералізація у Чехословаччині 1968 року: етнічні спільноти і права людини // Панорама політологічних студій: науковий вісник РДГУ. – Вип. 3. – Рівне: РДГУ, 2009. – С. 143-152.

**Список праць
кандидата історичних наук, старшого викладача
СЛЕСАРЕНКА Андрія В'ячеславовича
за 1999-2009 рр.**

1. Україна в субрегіональних транскордонних об'єднаннях // Історія очима молодих дослідників. Зб. наук. праць міжнар. студ. наук. конференції / Донецький держ. університет. – Донецьк, 1999. – Т.2. – С.181-184.
2. Українсько-словацьке співробітництво в рамках євро регіону „Карпати” (90-ті роки ХХ ст.) // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії. Матеріали всеукраїнської наукової конференції. – Луганськ: СНУ, 2001. – С.206-208.
3. Становлення та розвиток соціалістичної опозиції в Брно (1968-1972 рр.) // Слов'янський вісник. Випуск 2, серія „Історичні науки”/ РІС КСУ-РДГУ. – Рівне, 2001. – с. 124-131.
4. Антитоталітарний опозиційний рух у Чехословаччині (1968-1972 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наук. записки РДГУ. Зб. наук. праць. Вип.2. – Рівне, 2001. – С.181-186.
5. Самвидав як складова частина „паралельної культури” в Чехословаччині в 70-80-ті роки ХХ ст. // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Зб. наук. статей. Чернівецький нац. ун-тет ім. Ю.Федьковича. Вип.9. – Чернівці: Рута, 2002. – С.305-311.
6. Хартія-77-правозахисне об'єднання в Чехословаччині (70-80-ті роки ХХ ст.) // Історична наука: Проблеми розвитку. Матеріали міжнародної наукової конференції / Східноукраїн. нац. ун-тет. – Луганськ: СНУ, 2002 – С.141-144.
7. Діяльність ліво-радикальної організації Чехословаччини „Рух революційної молоді” (1968-1969 рр.) // Наукові записки нац. ун-ту „Острозька академія”: Історичні науки. Вип.2. – Острог, 2002. – С.54-57.
8. Дисидентський і правозахисний рух у Чехословаччині в 70-х – 80-х роках ХХ ст. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наук. записки РДГУ. Вип.3. – Рівне, 2004. – С.159-164.
9. Загальні тенденції розвитку „паралельної культури” в Чехословаччині (70-ті – 80-ті роки ХХ ст.) // Наукові записки нац. ун-ту „Острозька академія”: Історичні науки. Вип.4. – Острог, 2004. – С.468-475.
10. Розвиток громадянських ініціатив у Чехословаччині напередодні листопада 1989 р. // Слов'янський вісник. Випуск 3, серія „Історичні науки”/ РІС КСУ-РДГУ. – Рівне, 2004. – С.156-166.

11. Підписні акції та вуличні демонстрації у суспільно-політичному житті Чехословаччини напередодні „оксамитової революції” 1989 р. [Тези доповіді на XII Міжнародному славистичному колоквіумі, Львів - 21-23 травня 2003 р.] // Проблеми слов'янознавства. – Вип. 54. - Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – С. 240.
12. Активізація суспільно-політичного життя в Чехословаччині напередодні „Оксамитової революції” 1989 р. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Вип. 4. – Рівне, 2005. – С.107-111.
13. Андеграунд як складова частина „паралельної культури” у Чехословаччині в 70-х – 80-х рр.ХХ ст. // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії: Зб наук. праць : наукові записки РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2005. – С.166-175.
14. Етика і естетика : Навч.-метод. матеріали для студ. спец.7.050106 „Облік і аудит”, 7.050201 „Менеджмент організацій” / Міжгалузевий інститут управління, Навч.-консультаційний центр Західна філія. – Рівне, 2005. – 26 с.
15. Підписні акції та вуличні демонстрації як прояви активізації суспільно-політичного життя в Чехословаччині напередодні „оксамитової революції” 1989 р. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного ун-ту: Зб. наук. праць. Вип. 4. – Рівне, 2005. – С. 107-111.
16. Чехословацький самвидав : історико-соціологічний аналіз [Тези доповіді на XIII Міжнародному славистичному колоквіумі, Львів - 19-21 травня 2004 р.] // Проблеми слов'янознавства. – Вип. 55. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2005. – С. 304.
17. Антитоталітарні рухи в Чехословаччині (1969-1989 рр.) : Дис. ... канд. іст. наук. (07.00.02) / Рівненський держ. гуманітарний ун-т. - Рівне, 2007. – 203 арк. – Бібліогр. : арк. 161 -199.
18. Антитоталітарні рухи в Чехословаччині (1969-1989 рр.). Спец. 07.00.02 – всесвітня історія // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. – Київ, 2007. – 19 с.
19. Соціалістичний рух чехословацьких громадян – опозиційне політичне угруповання 1970-1973 рр. – Зб.матер. Першої науково-практ. конф. „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С.59-62.
20. Суспільно-політичний розвиток Чехословаччини 1968-1989 рр. у висвітленні сучасної російської історіографії // Зб. матер. I Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців, аспірантів, здобувачів, магістрантів „Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.148-151.

21. Клуб „Оброда” („Відродження”) в суспільно-політичних процесах у Чеських землях 1989 р. // Зб.матер. Другої наук.-практ. міжвузів. конференції „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.82-86.
22. Антитоталітарні рухи в Чехословаччині 1968-1989 рр. в чехословацькій, чеській та словацькій історіографії // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Наукові записки РДГУ: Зб. наук. праць. – Рівне: РДГУ, 2008. – Вип. 13. – С.260-264.
23. Історія Стародавнього світу („Історія Стародавньої Греції та Стародавнього Риму”): Навчально-метод. матер.(за вимогами кредитно-модульної системи) для студентів спец. 6.010103 „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 47 с.
24. Історія Стародавнього світу (Історія первісного суспільства, історія Стародавнього Сходу). Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203–гуманітарні науки, спеціальність 6.020302 – історія. Рівне: РДГУ, 2008. – 22 с.
25. Історія Стародавнього світу (історія первісного суспільства, історія Стародавнього Сходу): Навчальна програма курсу для студентів за напрямом підготовки 0203 – гуманітарні науки, спеціальність 6.020302 – історія. Рівне: РДГУ, 2008. – 13 с.
26. Історичні портрети політичних та державних діячів світу: Навчальна програма курсу для студентів спец. 7.010103 „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 13 с.
27. Робоча програма навчальної дисципліни „Історичні портрети політичних та державних діячів світу” для студентів спец. 7.010103 „Педагогіка і методика середньої освіти. Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 23 с.
28. Джерелознавство всесвітньої історії: Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203 „Гуманітарні науки”, спец. 6.020302 „Історія” / Уклад. А.В.Слесаренко. Рівне: РДГУ, 2008. – 13 с.
29. Джерелознавство всесвітньої історії. Навчальна програма курсу для студентів за напрямом підготовки 0203 „Гуманітарні науки”, спец. 6.020302 „Історія” (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 10 с.
30. Історія стародавнього світу (історія Стародавньої Греції та Стародавнього Риму): Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за підготовки 0203 „Гуманітарні науки”, спец. 6.020302 „Історія” / Уклад. А.В.Слесаренко. – Рівне: РДГУ, 2008. – 37 с.

**Список праць
кандидата історичних наук, доцента
МЕЛЬНИЧУКА Петра Ульяновича
за 1999-2009 рр.**

1. Студенти України на фронтах Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. (на допомогу вчителям суспільних предметів загальноосвітніх шкіл Рівненської області). – Рівне, 2001. – 26 с.
2. Методичні поради щодо підготовки та оформлення курсових робіт з історичних дисциплін студентами факультетів історико-соціологічного та укр. філології РДГУ. – Рівне, 2006. – 19 с.
3. Методичні поради щодо підготовки та виконання дипломних робіт з історичних дисциплін студентами університету. – Рівне, РДГУ, 2007. – 26 с. (співавтори Постолювський Р.М., Савчук П.О.).
4. Буремний 1918 рік на Волині (до 90-річчя Української держави (УР) П.Скоропадського) // Зб. матер. Другої наук.-практ. міжвузів. конференції „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.60-71.
5. Програма архівної практики студентів II-III курсів факультетів історико-соціологічного та української філології РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2008. – 6 с.
6. Навчальна програма з дисципліни „Архівознавство” для студентів за напрямом підготовки 0203 „Гуманітарні науки”, спеціальності 6.020302 „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 10 с.
7. 1917 рік на Волині // Зб. матер. Першої науково-практ. конф. „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С. 56-59.
8. Архівознавство: Навчально-методичні матеріали для студентів II курсу ІСФ (за вимогами кредитно-модульної системи). Галузь знань 0203 „Гуманітарні науки”. Напрямок підготовки 6.020302 „Історія”. – Рівне, 2009. – 24 с.

**Список праць
викладача МАРТИНЧУК Інни Іванівни
за 1999-2009 рр.**

1. Україна та Словаччина в геополітичному просторі Центрально-Східної Європи // *Сторінки історії: Зб. наук. праць.* – Вип. 19. / Відп. ред. Н.Ф.Гнатюк. – Київ, 2004. – С.123-130.
2. Словаччина – член Європейського Союзу: особливості процесу вступу // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Зб. наук. праць: наукові записки РДГУ.* – Рівне: РДГУ, 2005. – С.38-45.
3. Вишеградська четвірка як приклад регіоналізації Європи // *II Міжнародна науково-практична конференція „Проблеми європейської інтеграції і транскордонного співробітництва”, Луцьк, 29-30 вересня 2005 р.* – Луцьк, 2005. – С.150-154.
4. Регіональне співробітництво країн Центрально-Східної Європи // *Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету.* – Випуск 11. – Луцьк, 2006. – С. 148-153.
5. Основні аспекти внутрішньої політики Словацької Республіки в 1993-1998 рр. // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії.* – Вип.11. – Рівне, 2007. – С.187-197.
6. Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки (середні віки). Робоча програма курсу для студентів за напрямом підготовки 0203 – гуманітарні науки, спеціальність 6.020302 – історія. – Рівне: РДГУ, 2008. – 36 с.
7. Основні напрями політичної діяльності Р.Шустера // *Панорама політичних студій. Науковий вісник РДГУ.* – Рівне: РДГУ, 2008. – № 1. – С. 186-198.
8. Словацько-російські відносини 1993-2004 рр. у контексті інтеграційних процесів у Європі // *Зб. матер. I Всеукр. наук.-практ. конф. молодих науковців, аспірантів, здобувачів, магістрантів „Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії”.* – Рівне: РДГУ, 2008. – 295 с. С.164-166.
9. Проблеми становлення та еволюція зовнішньої політики Словацької республіки в 1993-1995 рр. // *Зб. матер. Другої наук.-практ. міжвузів. конференції „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”.* – Рівне: РДГУ, 2008. – С.96-103.
10. Спеціальні історичні дисципліни. Робоча навчальна програма дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203 – гуманітарні науки, спеціальність 6.020302 – історія. – Рівне: РДГУ, 2008. – 32 с.

11. Методика застосування комп'ютерних технологій. Навчальна програма курсу. – Рівне: РДГУ, 2008. – 8 с.
12. Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки. Робоча навчальна програма дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203 – гуманітарні науки, спеціальність 6.020302 – історія. – Рівне: РДГУ, 2008. – 67 с. (співавтор ГонМ.М.).
13. Навчальна програма курсу „Спеціальні історичні дисципліни”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 9 с.
14. Спеціальні історичні дисципліни: Матеріали до курсу для вчителів та студентів. – Рівне: РДГУ, 2008. – 27 с.
15. Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки (середні віки): Матеріали до курсу для вчителів та студентів. – Рівне: РДГУ, 2008. – 43 с.
16. Президентська влада в Словаччині в новітній період (1993-2004 рр.) // Зб. матер. Першої науково-практ. конф. „Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С.77-81.
17. Методика застосування комп'ютерних технологій. Робоча навчальна програма дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203 „Гуманітарні науки”, спец. 6.020302 „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 32 с.
18. Навчальна програма курсу „Спеціальні історичні дисципліни”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 9 с.
19. Спеціальні історичні дисципліни. Робоча навчальна програма дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203 „Гуманітарні науки”, спец. 6.020302 „Історія”. – Рівне: РДГУ, 2008. – 32 с.

**Список праць
викладача ВОРОН Олени Петрівни
за 1999-2009 рр.**

1. Єврейські об'єднання у контексті політичного життя Першої Чехословацької Республіки // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Збірник наукових праць. – Випуск 9. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.162-169.
2. Регулювання діяльності громадянських організацій та спілок у чехословацькому законодавстві міжвоєнного періоду // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Збірник наукових праць. – Випуск 10. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.128-134.
3. Чехословацький робітничий революційний рух у період його подальшого підйому (1919-1923 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. – Випуск 7. – Рівне: РДГУ, 2006. – С.158-165.
4. Динаміка розвитку спілкової активності у І ЧСР // Наука, освіта, суспільство очима молодих: Матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – Рівне, 2006. – С. 176-179.
5. Польська та німецька нацменшини у внутрішньополітичному житті міжвоєнної Чехословаччини // Слов'янські народи в історичному процесі: генезис проблеми: І науково-практична конференція. – Рівне: РДГУ, 2007. – С.99-103.
6. Німецькі масові організації та їхня роль у суспільно-політичному житті міжвоєнної Чехословаччини // Наука, освіта, суспільство очима молодих: Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих науковців. – Рівне, 2007. – С. 153-156.
7. Формування та суспільно-політична діяльність жіночих католицьких організацій при Чехословацькій народній партії у І ЧСР (1918-1938 рр.) // Історія очима молодих дослідників: ІІ регіональна наукова конференція молодих вчених, аспірантів, здобувачів, магістрантів. Збірник наукових праць. Матеріали регіон. наук.-практ. конфер. молодих вчених, аспірантів, здобувачів, магістрантів. – Вип.ІІ. – Рівне: РДГУ, 2007. – С. 144-150.
8. Політична організованість жінок у міжвоєнній Чехословаччині (1918-1938 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип.11. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2007. – С. 134-138.

9. Сокольський рух у період існування Чехословацької республіки // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип.12. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. – С. 164-168.
10. Громадські організації у міжвоєнній Чехословаччині // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Матеріали I Всеукраїнської наук.-практ. конференції молодих дослідників, аспірантів, здобувачів, магістрантів: Ін-т історії України НАНУ. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.121-126.
11. Роль і місце чехословацьких жінок у суспільно-політичному житті міжвоєнної Чехословаччини (1918-1938 рр.) // 36 матер. Другої наук.-практ. міжвузів. конференції „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2008. – С.103-114.

**Список праць
кандидата історичних наук, доцента
СИДОРУКА Валерія Йосиповича
за 1999-2009 рр.**

1. Круг веду – зло відведу // Берегиня. – К., 1999. – № 1. (співавтор Шевчук С.І.).
2. Береже від зла чарівної сили // Поліссязнавство: польові записи та наукові студії. – Рівне, 1999. (співавтор Шевчук С.І.).
3. Україна у міжнародних відносинах (1917-2000). (співавтори Литвинчук А.І., Цятко В.М.).
4. Історія середніх віків: програма і методичні рекомендації на допомогу самостійній роботі студентів стаціонарної і заочної форм навчання. – Рівне, 2000.
5. Історія південних і західних слов'ян: Програма і методичні рекомендації на допомогу самостійній роботі студентів усіх форм навчання. – Рівне, 2000.
6. Історія південних і західних слов'ян: Програма і методичні рекомендації на допомогу самостійній роботі студентів усіх форм навчання факультету української філології (спеціальність „українська мова і література”: методичний посібник. – Рівне, 2001. (співавтори Герасимчук І., Постолювський Р.М.).
7. Сидорук В.Й. Хрестом і мечем // Поліссязнавство: польові записи та наукові студії. – Рівне, 2001. – № 2.
8. Історія Стародавнього світу: Програма і методичні рекомендації на допомогу самостійній роботі студентів усіх форм навчання історико-соціологічного факультету. – Рівне, 2002.
9. Історія Стародавнього світу: робоча програма і методичні рекомендації комплексу „Освіта”. – Рівне, 2002.
10. Історія середніх віків: Робоча програма і методичні рекомендації для самостійної роботи студентів стаціонарної та заочної форм навчання. – Рівне, 2002.
11. Історія України: Програма курсу на допомогу самостійній роботі слухачів стаціонарної та дистанційної форм навчання. – Рівне, 2002.
12. Історія України: плани семінарських занять і методичні поради з курсу для слухачів підготовчого відділення стаціонарної та дистанційної форм навчання. – Рівне, 2002.
13. Новітня історія країн Азії і Африки: робоча програма і методичні рекомендації з курсу для самостійної роботи студентів усіх форм навчання. – Рівне, 2002.
14. Українська журналістика: Робоча програма і методичні

- рекомендації для самостійної роботи студентів усіх форм навчання. – Рівне, 2003. (співавтор Мітчук О.А.).
15. Сидорук В.Й., Мітчук О.А. Організаційно-масова робота в газеті: робоча програма і методичні рекомендації для самостійної роботи студентів усіх форм навчання (спеціальність „Журналістика”, „Видавнича справа та редагування”) історико-соціологічного факультету. – Рівне, 2003. (співавтор Мітчук О.А.).
  16. Соціальна психологія і журналістика: Робоча програма і методичні рекомендації для самостійної роботи студентів усіх форм навчання (спеціальність „Журналістика”, „Видавнича справа та редагування”) історико-соціологічного факультету. – Рівне, 2003. (співавтор Мітчук О.А.).
  17. Коректура: Робоча програма і методичні рекомендації для самостійної роботи студентів усіх форм навчання (спеціальність „Журналістика”, „Видавнича справа та редагування”) історико-соціологічного факультету. – Рівне, 2003. (співавтори Мітчук О.А., Василів О.О.).
  18. Холмщина і Підляшся: спроба національно-культурного відродження (1918-1930 рр.) // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: Зб. наук. праць. – Вип.№ 4. – Ч.2. – Рівне, 2003. – С. 88-91. (співавтори Ковальчук Н., Гайналій В.).
  19. Холмська зірка полин. Над Бугом і Нарвою. – 2003. – № 2.
  20. Сторінки історії України: В документах і матеріалах (від найдавніших часів до початку ХХ ст.): Навч. посібник. – Т.1. – Рівне, 2003. (співавтори Литвинчук А.І., Цятко В.М.).
  21. „Східні кресли” під знаком польського орла (Монографія). – Рівне, 2003. (співавтори Власюк О.К., Цятко В.М.).

**Список праць
старшого викладача
ЦЯТКА Володимира Миколайовича
за 1999-2009 н. р.**

1. Україна у міжнародних відносинах (1917-2000 рр.). Договори, декларації, документи. Хрестоматія / Упорядники: А.І.Литвинчук, В.Й.Сидорук, В.М.Цятко. – Рівне, 2000. – 262 с.
2. Тут перехрестилися століття // Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія. – Вип.3. – Рівне, 1998. – С.25-34. (співавтор Ковальчук Н.).
3. Заглядаючи у минуле // Етнокультура Волинського Полісся і Чорнобильська трагедія. – Вип.3. – Рівне, 1998. – С.35-46. (співавтор Ковальчук Н.).
4. До питання про діяльність українських послів із сейму і senatorів від Волині в 1922-1927 рр. // Волинські дзвони. Науково-краєзнавчий альманах. – Випуск 3. – Рівне, 1999. – С.25-30.
5. Поліські селянські політичні партії на Волині і українському Поліссі в добі парламентарної демократії (1921-1926) // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії: Зб. наук. праць: Наукові записки РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2005. – С.73-83.
6. Довге життя і смерть одного комінтернівського міфу (про події в Польщі 1923 р.) // Зб. матеріалів Першої науково-практичної міжвузівської конференції „Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми”. – Рівне: РДГУ, 2007. – С. 81-96.
7. „Східні креси” під знаком польського орла. – Рівне: Волинські обереги, 2004. – 136 с. (співавтори Власюк О.В., Сидорук В.Й.).

Наукове видання

**НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ
КАФЕДРИ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ РДГУ
(до 10-річчя її утворення)**

***Збірник праць професорсько-викладацького складу
кафедри всесвітньої історії РДГУ***

Випуск 3

Відповідальний за випуск: Савчук П.О.

Коректор:	Кревська Г.А.
Комп'ютерний набір:	Писарець С.М.
Комп'ютерна верстка та макет:	Кравчук В.Ю.

Підписано до друку 15.09.2009 р. Замовлення № 71/1.
Формат 60x84. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. – 3,2. Наклад 100 примірників

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33027, Рівне, вул. С.Бандери, 12

Н 34

Наукова діяльність викладачів кафедри всесвітньої історії РДГУ (до 10-річчя її утворення): Збірник праць професорсько-викладацького складу кафедри всесвітньої історії РДГУ. – Вип.3. – Рівне: РДГУ. – 63 с.

ББК 74.58 (4 Укр.)
УДК [378:001]:94(100)